

Dayanışma

KASIM 1984

SAYI: 28 2.- DM

Flick olayında Alman Genel Kurmayı uyuyor mu?

Bir muhtıra bile vermediler!!

Flick tekelinden rüşvet alan F.Alman politikacılarının listesi uzadıkça uzadı. Cumhurbaşkanı, başbakanlar, meclis başkanları, parti genel başkan ve sekreterleri, bakan-

lar ve milletvekilleri... Herkes nasibini almış. Rüşvet, bozulmuş gelir dağılımını "dar gelirli" lehine yumuşatan bir yoldur. Tıpkı, kaçakçılık, fuhuş gibi vb.

Ancak, gelir dağılımını "normalleştirmeyi" hedef alan bütün girişimler, ilk bakışta haklı ve masum eylemler gibi görünse de, sonuçta çok tehlikeli bir noktaya ulaşıyorlar. Devletin itibarını zedelemek! Grev de böyledir, ekonomik işçi hareketleri de. Rüşvet ve irtikapta böyledir, demokrasi de. Nitekim F.Alman politikacılarını ve politik bütün kurumlarını içine alan rüşvet skandalı da F.Alman devletinin itibarını yerle bir etmiş bulunmaktadır. Bismarck'ın eseri yıkılmak üzeredir.

Yapılacak iş bellidir. Devlet elden gitmektedir. Devleti politika çamurundan kurtarmak, ona eski itibarını yeniden kazandırmak gerekmektedir. Bunu da yapsa yapsa, Federal Alman Genel Kurmay Başkanı ve silah arkadaşları yapabilirler. Ancak, aradan bunca zaman geçmiş, fakat F. Alman Genel Kurmaylığı'ndan hâlâ herhangi bir ses yükselmemiştir. Komutanlar henüz bir muhtıra bile vermemişlerdir.

(Devamı 9. sayfada)

İşkenceci emniyet müdürü rüşvetçi çıktı

12 Mart askeri rejiminin İstanbul Siyasi Şube müdürü ve herhalde işkencenin yoğunlaştırıldığı dönemlerdeki bulunmaz niteliklerinden ötürü 12 Eylül faşist döneminin İstanbul Emniyet Müdürü olarak atanan Şükrü Balcı'nın, "Gazinocular kralı" Fahrettin Aslan ile İstanbul'un ünlü "baba"larından Dünder Kılıç'ın verdikleri ifadelerle bir kere daha gözler önüne serildi.

Fahrettin Aslan'ın ifadesinin bir bölümü şöyle:

"Şükrü Balcı İstanbul'a dört kere tayin edildi. Geldiği günden gittiği güne kadar İstanbul'da rüşvet almadığı adam bırakmadı... Ne yazık ki kimse kendisinden hesap sormadı, üstelik yurtdışına tayin edildi."

(Devamı 6. sayfada)

Evren'in uçak sanayii hayali

12 Eylül faşizmiyle azgınlaşan Türk militarizmi "kendi uçağını kendin yap" sloganıyla ortaya attığı uçak sanayii kuma hayalini gerçekleştirildiğini sanmanın sevinci içinde Ekim ayı sonunda bir temel atma töreni gerçekleştirdi.

Ankara'da kurulacak olan bu tesisler için halkımızın boğazından kesilecek olan 41 milyar lira harcanacak. Üstelik bu meblağın yarısı döviz olarak bulunacak. Bu rakamlarda fiyat artışlarını gözönüne almayan 1984 yılı maliyetleriyle çıkarılmış ortaya.

"Tesisler" kuruldu farzedelim, bu tesislerde on yıl içinde sadece 160 uçak "üre-

(Devamı 9. sayfada)

Fransa'da
üç işçimizin
öldürülmesi
üzerine

Dayanışma ateşini yine işçi sınıfı yaktı

50 bin Fransız, göçmen işçi... 50 bin insan yabancı düşmanlığına karşı, patronların barbarlığına karşı Kemal Özgün'le birlikte...

Geçtiğimiz ay Fransa'da ırkçı-faşist-yabancı düşmanları üç cinayet işledi. Cinayetlerden birincisinde Fransız Genel İşçi Sendikaları (CGT) ve Fransız Komünist Partisi üyesi Kemal Özgün çalıştığı fabrikada tüfekle vurularak öldürüldü. Diğer iki cinayet aynı yerde bir kahvehaneye açılan ateş sonucunda vuku buldu

ve iki Türkiyeli işçi, Salih Kaynar, Abdullah Yıldız öldürüldü.

Bu cinayetler Fransız işçi sınıfı başta olmak üzere ilerici Fransız kamuoyunu derinden yaraladı ve ayağa kaldırdı.

Chateaubriant'daki kahvehaneyi tarayarak iki işçimizi öldüren katil yakalandı. Fre-

(Devamı 9. sayfada)

Fransa'da yükselen tepkiler

"Evren cellatlığına son"

Fransız bilim adamları, hakimleri, yazar ve sanatçıları Türkiye'de idama mahkum edilen 200 kişiyi temsil eden 200 meşale ile yürüdü.

Faşist Evren yönetiminin idamları yeniden hız vermesi, pek çok verilmiş idam kararını onaylamaktan başka peşpeşe infazlara girişmesi, faşizme karşı demokratik tepkileri genişletti.

Paris'te, Türkiye Büyükelçiliği önünde Genç Komünistlerin başlattığı ve polisin müdahalesi sonucu çatışmayla ve 4 göstericinin yaralanmasıyla sonuçlanan eylemden sonra Türkiye Büyükelçiliği ve Fran-

sız TV'si önünde günlerce süren gösteriler yapıldı. Fransız Komünist Partisi milletvekillerinin de katıldığı bu eylemler Türkiye ve T.Kürdistan'daki mezallime karşı kamuoyunun duyarlılığını yükseltti. Fransız radyo ve televizyon kuruluşları, olaylara geniş yer vermeye başladılar. Amaç, sırada bekleyen 200 idam kararının infazını engellemek, caydırıcı olabilmektir.

Fransa'da bulunan Türkiyeli sol siyasi örgütlerin gerçekleştirdiği ortak çalışma sonucu, Fransızca ve Türkçe olarak, onbinlerce afiş, bildiri ve pul basılıp dağıtıldı. Eylemler, Hıdır Aslan'ın onaylanmaması ve infazın eşliğine gelmiş idam hükmünü engelleme noktasında yoğunlaştırıldı.

Ancak, insan hak ve onurunda, özgürlük ve demokrasi konusunda tam duyarlılık ve kan akıtmada bir ıstırap içinde bulunan Cunta 25 Ekim günü sabahı Hıdır Aslan'ı idam etti.

(Devamı 9. sayfada)

Barış derneği davasında son durum

Dikerdem ve beş arkadaşı bırakıldı

Barış Derneği yöneticileri hakkında verdiği 5-8 yıl arasındaki mahkumiyet kararları yargıtaya bozulan İstanbul 2 numaralı sıkıyönetim mahkemesi eski kararında ısrar etti. Mahkeme, bir yandan kararında ısrar ederken, öbür yandan, aralarında demek başkanı Mahmut Dikerdem ve İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın da bulunduğu 6 kişinin tahliyesine karar verdi.

Bu davanın her hangi bir hukuki niteliği yoktur. Dolayısıyla verilen mahkumiyet kararlarına rağmen alınan tahliye kararlarının da önemi yok. Mahkemenin, şu veya bu gerekçeyle mahkum etmeye çalıştığı, dernek yöneticileri değil, fakat onlarla birlikte ve esas olarak, barış fikridir. Davaya, bizzat Evren çetesi tarafından yönlendirilmektedir. Verilen mahkumiyet kararları

(Devamı 9. sayfada)

Dayanışma

Fransa'da faşist terör

IRKÇI-FAŞİST hareketin nisbi bir gelişme gösterdiği Fransa'da üç işçi yurttaşımızın öldürülmesi, Avrupa'daki "yabancı düşmanlığının" en taze sonucunu oluşturuyor. Batı Avrupa'nın gelişkin kapitalist ekonomilerinin aşılamayan krizi ve çözülme "işsizlik sorunu" temelinde gelişen "yabancı düşmanlığı" üzerine kulu hükümet politikaları, ırkçı-faşist hareketlerin de besin kaynağıdır. Bu durum F.Almanya ve Fransa'da çok belirgindir.

Kapitalist ülkelerdeki krizin ve özellikle de işsizliğin sebebinin göçmen işçiler olmadığı açık. O halde, hükümetlerin "hâl çaresi" olarak gördükleri göçmen işçi düşmanlığı politikaları, aslında çaresizlikten, burjuva gericiliğinden, işçi emeğini "köle emeği" olarak görmekten ve son söz olarak, işçi sınıfına düşmanlıktan kaynaklanıyor. Faşist nareketlerin yaptığı da, bu genel politik tutumu ırkçılığa vardırma ve kaba şiddete dönüştürmektir. Le-Pen'in başını çektiği Fransız faşistleri, üç işçi yurttaşımızın şahsında, Fransız işçi sınıfına saldırmış olmaktadır.

Nitekim, saldırıya karşı yükselen tepkilerin başını Fransa işçi sınıfı çekmiş, Komünist Partisi ve onun yönlendirdiği CGT ile diğer demokratik güçlerin protesto eylemi, Mitterand yönetimini de tutum almaya zorlamıştır.

İşe bakın ki faşist bir saldırı Fransa'da komünistler ve işçi sınıfı, demokratlarla elbirliği içinde protesto ederken, yani öldürülenlere İŞÇİ SINIFI SAHİP ÇIKARKEN, Türkiye'de Tercüman gazetesinin faşist yazarları, sınıfımızın kurbanlarını TÜRK, faşist katilleri de, faşist değil FRANSIZ sayıp olayı çarpıtmakta, protesto eyleminin örgütlü ve sınıfsal karakterini de örtbas ederek, "Türklerle saldıran Fransızları" kinamaktadırlar. Yani, kendileri gibi ırkçı-faşist olan saldırganların bu politik kimliği ile, saldırıya uğrayanların sınıfsal kimliği ortadan kaldırılmakta, bunun yerini Türk-Fransız ilişkileri konulmaktadır.

Tercüman'ın faşist yazarları, öldürülen üç işçi yurttaşımızın da can düşmanlarıdır, çünkü işçi sınıfının düşmanıdır. Bu yüzden, saldırganları "FAŞİST" değil, Fransız olarak nitelendirmek isterler. Ölenlerin de "İŞÇİ" değil "TÜRK" olduklarını söylemek hem kendi görüşlerine, hem de aynı şey olan bugünkü resmi devlet ideolojisi-

(Devamı 9. sayfada)

BAKIŞ

(Devamı 9. sayfada)

Rakamlar gösteriyor

İşçiler bugün daha yoksul

Rakamların dilini anlamak zor bir iş. Üstelik bu dilin anlaşılmasını için özel gayret sarfedenler varsa. Meselâ bir devlet yetkilisi şöyle diyebilir: "1963 yılında günlük işçi yevmiesi ortalama 17 lira 91 kuruş'tu. Bugün ise 1302 lira oldu" Evet, böyle der ve bu yalan olmaz. Sosyal Sigortalar Kurumunun istatistik yıllığında gösterildiği üzere ortalama günlük işçi ücretleri yıllara göre şöyle seyretmiştir:

TABLO 1

1963	17.91
1977	146.53
1978	207.93
1979	249.31
1980	426.96
1981	543.84
1982	691.03
1983	944.37
1984	1302.00

Eh! allah razı olsun demek lazım. Ama 1963'te de işçi, şimdi de işçi olan her insan bu rakamların yalan olmasa bile eksik olduğunu, gerçeği yansıtmadığını kendi yaşamlarından bilir. Sofrasına giren zeytin tanelerinin azalışıyla, günlük ücretlerdeki artışın(!) uyuşmadığını anlar. İşte işin sırrı burada. Acaba 1963'ten bu yana fiyat artışları, enflasyon işçi ücretlerinin satın alma gücünü ne ölçüde aşındırmış? 1977'de ortalama 146 lira 53 kuruş yevmiye alan işçi 1963'ten 1977'ye fiyatları beş misli arttırdığından dolayı satın alma gücü düşürülmüş bir ücret almaktadır. Kağıt üzerinde 146 lira görünen ücret yeni fiyatların hüküm sürdüğü 1977 yılında aslında sadece 27. lira gerçek günlük ücrete denk düşmektedir. Ama gene

TABLO 2

	1963	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Parasal Ücretler	17.91	146.53	207.93	249.31	426.96	543.84	691.03	944.37	1302.00
Gerçek Ücretler	17.91	27.07	23.74	20.54	15.34	14.19	15.51	13.83	13.25

de işçinin günlük ücreti 17 liradan 27 liraya yükselmiştir. Yani gerçek ücretlerde bir artış söz konusu olmuştur. Çünkü işçiler grev ve toplu sözleşme silahlarını kullanabilmişlerdir. Ama 1977'den sonra işler tersine dönmüştür. Önce enflasyondaki hızlanmaya sendikal mücadele yetişememiş, sonra 12 Eylül faşist darbisiyle sendikal haklar yasaklanmış ve işçiler sür'atle yoksullaştırılmıştır. Şimdi yukarıdaki tabloyu tekrar yazalım ve hemen onun altına bu üç

retlerin gerçek satın alma gücünü gösteren rakamları koyalım. Bunu yukarıda izah ettiğimiz gibi enflasyon oranlarını gözönüne alarak hesaplamak mümkün olmuştur. (Bkz. Tablo 2)

Yani işçinin 1984'teki 1302 liralık ortalama günlük ücreti 1963'teki ücreti olan 17 lira 91 kuruştan seksen misli fazla. Ama bu arada fiyatlar yüz mislinden fazla arttığı için işçinin eline geçen gerçek gelir 1963'tekinden daha düşük. İşte burjuvazinin

ali-cengiz oyunu. Dikkat edilirse gerçek ücretlerde en hızlı düşme 1980'den itibaren ortaya çıkmış, 1979'da yirmi lira olan gerçek ücret 1980'de onbeş liraya, 1981'de 14 liraya ve nihayet 1984'te 13 liraya kadar düşmüştür. Bu da faşizmin işçi sınıfına, çalışan yığınlaraya uyguladığı dolaylı zulmün bir ifadesidir.

Türkiye'de toplu işçi çıkarma dönemi açıldı

☐ Göstermelik "işçi çıkarma yasağı"nın kaldırılmasından sonraki ilk hafta içerisinde binden fazla işçinin işine son verildi.

☐ Patronlar özellikle demokratik birikimin yoğun olduğu sendikalarda örgütlü işçileri işten çıkarıyorlar

Faşist cuntanın, bütün işçi haklarını ortadan kaldırırken, suret-i haktan görünme kaygusuyla koyduğu "işçi çıkarma yasağı" kaldırıldı. Bu "yasağın" göstermelikti, işlemedi. Patronlar, sıkıyönetim komutanlarından izin alarak toplu işçi çıkarmayı sürdürüyorlardı. Keyfi işçi çıkarmaları, "huzur bozma, iş yavaşlatma, işverene zarar verme" vb. hatta "işveren hakkında olumsuz sözler söyleme" gibi, kargaları bile güldürecek gerekçelere dayandırılıyordu. Kılıf hep vardı.

Şimdi serbest! Dilediğin kadar işçiyi, dilediğin zaman çıkarabilirsin. "Gerekçe" aramaya gerek kalmadı. Patronlar için bulunmaz fırsat. Keşke 15 milyon işsiz varken, tadından yenmeyecek bir nimet olacak "işçi çıkarma hakkı!"

Nitekim patronlar buna çok sevindiler. Halit Narin "Demokrasinin gereği budur" dedi. İşveren demokrasisinde işverenler bir demokratik hak daha elde ettiler. Büyük-küçük bütün patronlar bu demokratik haklarını tepe tepe kullanacaklar.

Kullanıyorlar da. Kasım ayının ilk haftasında, değişik işyerlerinde 1000'den çok işçinin işine son verildi. Kimi işveren "kapasite fazlası" bulduğu işçiyi çıkarıyor, kimisi

işyerindeki sendikayı azınlığa düşürmek için sendikalı işçileri. Süren toplu sözleşme görüşmelerinde isteği fazla bulunan işçileri çıkaran patronlar da var.

Ama herhalde toplu işçi çıkarmalar, işçilerin, bütün dayatmaları reddedip kendi çıkarlarına sarıldıkları, faşist yasakları kırıp mücadele alanına çıktıkları zaman yaygınlaşacak. Türkiye'de işçi çıkarma dönemine girilmiştir, dolayısıyla "İŞ VE EKMEK KAVGASI" kızışacak.

GERÇEĞİN DİLİ

(GERÇEK, Sayı: 229'dan alınmıştır.)

Alçak bile değiller

Askeri birlikler üç aya yakın zamandır T.Kürdistan'daki pek çok yörede "operasyon" adı altında şiddetli bir terör kasırgası estiriyorlar. Erüh ve Şemdinli'de meydana gelen bir girişimi bahane ederek Türk militarizmi bölgeye yeni yeni takviye birlikleri göndererek, Kürdistan'ın altını üstüne getiriyor. Köy köy, ev ev ve tam bir işgal ordusu niteliğinde masum Kürt insanlarına saldırıyorlar. İnsan öldürüyorlar, işkence yapıyorlar, evleri yakıp yıkıyorlar.

Erüh ve Şemdinli'de bazı Kürt grupların giriştikleri bu eylem bu şekilde Türk şovenizmi için, Türk faşizmi ve militarizmi için yeni bir devlet terörü bahanesi oldu. Komutanlar mazlum Kürt halkı üzerine zulüm üstüne zulüm saçarak askeri harekât yönetiyorlar. Nice insanın nice yıllardır sürüp gelen acısını, gözyaşını yeni yeni zulüm çarklarıyla, şiddet operasyonlarıyla arttırdıkça arttırıyorlar.

Ve akşamları garnizonlarda rakı içerek, viski kadeşleri tokuşturarak "eşkiya" diye niteledikleri Kürtlere karşı kazandıkları "zafer"leri kutluyorlar. Savunmasız, korunmasız, masum ve mazlum nice Kürt insanı onların gözünde bir sinek kadar bile önemli değildir.

Ve Türk basını tıpkı eskiden olduğu gibi, bugün de, bütün bu korkunç mezalime alkış tutmaktadır. Şovenizmle, militarizmle yoğrulmuş hasta beyinler, yılan gibi zehirli kalemle askeri komutanların Kürt halkına yağdırdığı zulümle kendilerinden geçerek, isterik çılgınlık atıyorlar.

Böylece T.C.'nin 1920'lerden beri sürüp gelen "Kürdistan operasyonları" geleneği en utanç verici biçimde sürüp giderken, insanlıktan çıkmış, - daha doğrusu hiçbir zaman insan olmamış - bir guruh ibret dolu tablolar sunuyor.

Bu tablo karşısında biz, herşeyden önce İNSAN olarak, bu türdeşlerimizden utanıyoruz. Onlara da biyoloji kitaplarında insan dendiği için, insanlar arasında böyle süflü mahluklar da bulunduğu için ve kendilerine insan diyen bu yaratıkların bize hayvandan bile daha uzak olduğunu bilerek utanıyoruz.

Biz bütün bu insanlık suçlarını alçak olarak dahi görmüyoruz. Çünkü alçak terimi bile, hiç değilse az da olsa belli bir irtifa (yükseklik) demektir. Bunlar alçak bile değillerdir, irtifasız bile değillerdir. Bunlar olsa olsa çukurdurlar... Karanlık ve korkunçturlar. Lagımla doludurlar.

İşverenlerin "ikna" metodları

12 Eylül faşizminin getirdiği tüm tedbirlere, önce grevlerin yasaklanmasına, ardından geçmişte mücadele ile kazanılmış hakların gasbedilmesine, militan sendikaların kayyum altına alınıp işletilmez hale getirilmeleri ve sendikacıların tutuklanmalarına, grev ve lokavt yasalarının pratikte grev yapmayı imkansız kılan bir hale getirilmesine rağmen kapitalistler hâlâ rahat değil. "Diken bahçesinde hiç bir gül" bulunmamasını istiyorlar. Bu "gül"lerden birisini Türk-İş'e bağlı faşist yönetim-

li Çelik-İş sendikasına karşı işçilerin yoğun bir şekilde üye oldukları bağımsız Otomobil-İş sendikası teşkil ediyor. Ve burjuvazi bu gülü, bir yolunu bulup koparmak istiyor. Gün geçmiyor ki bir fabrikada işçiler Otomobil-İş'e gitmekten menedilmek için baskıya uğrasın, işten atılmakla tehdit edilmesin, hatta atılmasın.

Bunun son örneklerinden biri Ankara'daki Aybakar Makine Sanayii işyerinde ortaya çıktı. Fabrikadaki işveren ve kileri işçileri Otomobil-İş'ten

istifa etmeleri için baskı yapmaya başladılar. Bunun üzerine Bağımsız Otomobil-İş Ankara Şube yönetimi Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne durumu şikayet ediyor. Bir süre sonra gelen cevap şöyle:

"İşyerinde çalışan bazı işçilerin Otomobil-İş Sendikası'na üye olduklarının öğrenilmesi üzerine, işveren tarafından düzenlenen toplantılarda işçilere sendikadan istifa etmeleri konusunda baskı yapılmadığını, yalnızca ücret zammı ve benzeri sosyal haklar verileceği vaadildiği işçilerin istifa için ikna edildiklerini, buna rağmen bir kısım işçinin hâlen sendikadan üyeliğin devam ettiği, sendikal baskı nedeniyle işine son verilen veya işyeri değiştirilen işçi bulunmadığı anlaşıldığından, iddialarınızla ilgili olarak yapılacak bir işlem bulunmadığı sonucuna varılmıştır."

Şimdi Ankara Bölge Müdürlüğü'nün sendikalar yasasının 31. maddesini bilmemesine imkan olmadığına göre, Bölge müdürlüğü açıkça -bundan da şaşılacak bir şey yok- işverenden yana bir tutum almaktadır. Maddenin üçüncü fıkrasını birlikte okuyalım:

"İşveren, bir sendikaya üye olan işçilerle, sendika üyesi olmayan işçiler veya ayrı sendikalara üye olan işçiler arasında, işin sevk ve dağıtımında, işçinin meslek ilerlemesinde, İŞÇİNİN ÜCRETİ, İKRAMİYE VE PRİMLERİNDE, sosyal yardım ve disiplin hükümlerinde ve diğer hususlarla ilişkin hükümlerin uygulanması veya çalıştırmaya son verilmesi bakımından herhangi bir ayırım yapamaz." Yapamaz mı? Bal gibi yapıyor!..

Halay çekme zamanıdır

Başbakan Turgut Özal, kendisine, "para yok ne yapalım?" diye dert yakıyan bir yurttaşla "çek kullan" diye öğüt vermiş. Akıl kârı bir öğüttür bu. Başka ne desin ki? "Zamlardan ne haber?" diye soran gazeteciye "güzelsin" dediği zaman da haklıydı Özal, şimdi de... Sanki "Ekme, ekme" diye bağırarak halka "ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler" diyen Kraliçe Antoinette'in başka çaresi mi vardı?

Kapitalizmin iyileşmeyen krizi. Bu krizin Türkiye'ye ağırlaşarak yansması, buhran, burjuvazinin çaresizliği, faşizm, açlık, ekonomik iflas, ve yine çaresizlik. Buna bağlı yozlaşma ve çöküntü... hepsi üstüste geldi. Akıl kaldırır gibi değil ki, Özal nasıl kaldırsın?

Özal da çek kullanıyor, Evren paşası da. Karşılıksız çek. Karşılığını asla ödeyemeyecekleri bir çek. Ödenmesi gereken, ama ödenmesi mümkün olmayan bir çek.

Karşılıksız çek kullanmak tekil, yahut birkaç örnekle sınırlı değil ki. Devlet çiftçiye borçlarını karşılıksız çekle ödüyor. Bankaların verdiği çekleri mahalle bakkallarında bile bozdurmak zorlaştı. Hayat kadınları çekle çalışıyor, karşılık şans işi. Yaşamak mı istiyorsun? Dolandır, çal, milli piyango bileti al. Bankada kredi iste geri verme, kira ödeme, borçluysan kabadayı ol, alacaklıysan unut. Köseyi dönmek için çalış, açlığa çalış, ne yaparsan yap. Ekme? Bitpazarında bul ve al.

Besbelli ki değerler değişti. Faşizmin resmi ideolojisinin sosyal hayata yansımaları bu. İyi ve güzel olanın ölümlü, erdemlin çürümesidir bu.

Önü, faşizmin karşılıksız bir çek gibi yırtılıp atılmasıyla alınabilecek bir gidiştir bu. Ve önu alınacaktır.

Özal halay çekmeye başlamıştır. Milletçe halay çekmemiz ihtimali de vardır. Uyanık olmalıyız.

Amerikan istila planları sürerken

Sandinist cephe Nikaragua seçimlerinde zafer kazandı

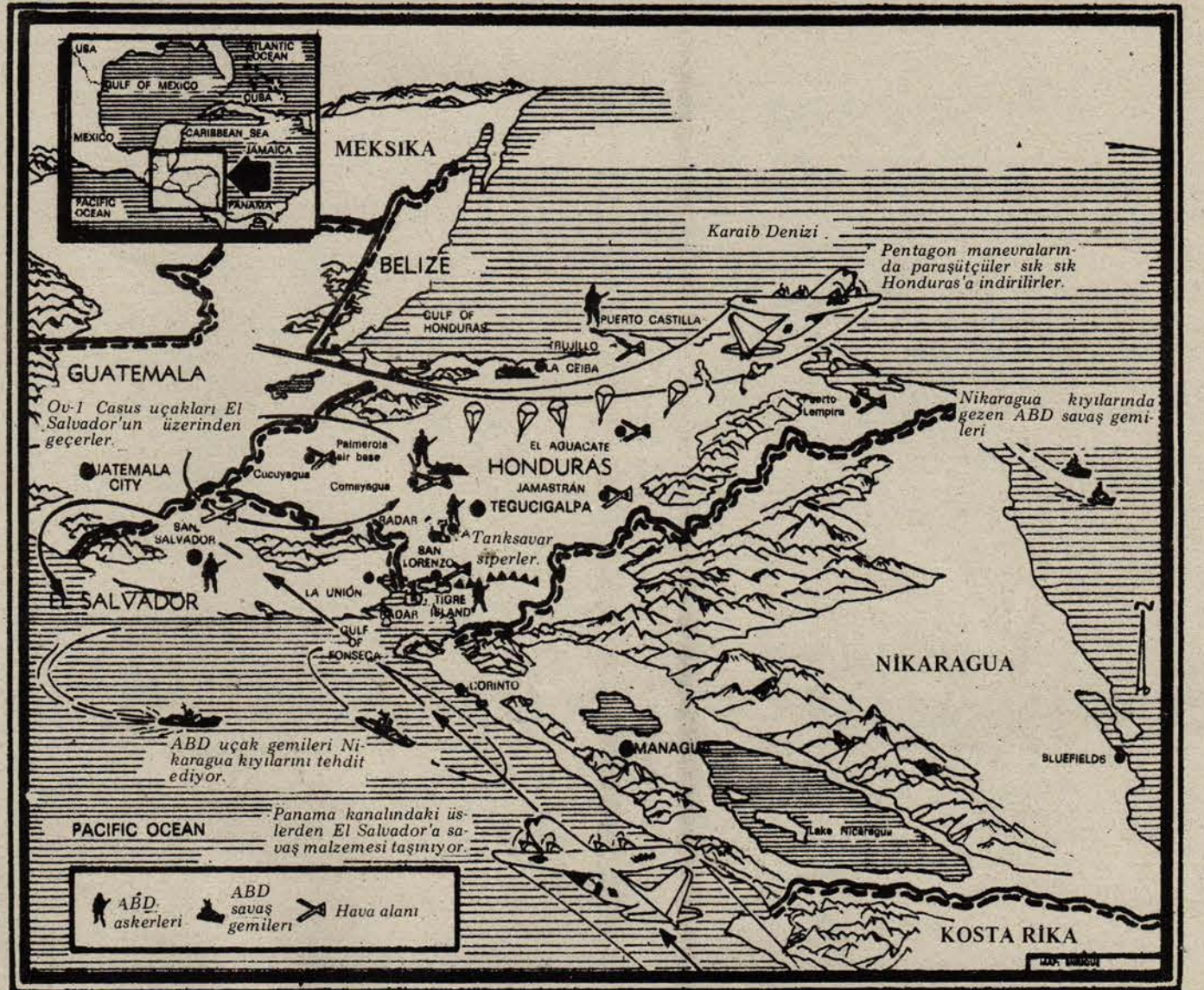
4 Kasım 1984 Pazar günü Nikaragua halkı sandık başına oy kullanmaya gitti. Bu seçim Nikaragua halkı için herhangi bir seçim değildi. Birkaç partiden birine oyunu verip, bir seçim dönemi için kendisini yönetecek partiyi seçmiyordu bu seçimlerde Nikaragua halkı. Halkın seçtiği şey, Amerikan emperyalizminin sömürü ve baskısından kurtarılmış bir ülkede yaşama arzıydı. Seçim seçtiği şey, Somoza diktatörlüğünü deviren Sandinist Cephenin arkasında yekvucut olduğunu göstermek ve bir Amerikan işgal denemesinin pahalıya patlayacağını ihtar etmektir.

Seçimler kırk ülkeden 400'ü aşkın gözlemcinin nezareti altında yapıldı. Bu gözlemciler arasında ABD'den davet edilmiş gazeteciler de vardı. Seçimler sakin bir ortamda yapıldı. Sayımlar sonucunda seçmenlerin % 82,3'ünün oy kullanmış olduğu görüldü. Sayım sonuçları Sandinist Cephenin tam bir zaferini gösteriyordu. Buna göre;

Sandinist Cephe oyların % 67,84'ünü alırken, Muhafazakar Demokrat Parti % 12,35'ini ve Bağımsız Liberal Parti % 10,6'sını kazandı.

Seçim sonuçları Nikaragua halkı için tam bir zaferi simgelerken emperyalist basın-radyo ve televizyon şebekesi sonuçların Sandinistler için bir düş kırıklığı olduğunu, çünkü onların % 80 civarında oy beklediklerini iddia ediyordu. Seçim sonuçlarıyla ilgili yayınlar kısa bir süre içinde kesiliverdi. Anlaşılan emperyalist çevreler içinde bulundukları bazı "hesaplar" nedeniyle Sandinist Cephenin kazandığı meşruiyet temelini dünya kamuoyunun gözünden saklamaya çalışıyorlardı.

Neydi bu hesaplar? Reagan yönetimindeki Amerikan emperyalizminin hesabı, ABD seçimlerinden sonra "ikinci bir Küba'ya engel olmak için" Nikaragua'ya askeri bir müdahalede bulunmaktı. Nitekim bununla ilgili planlar Amerikan basınına bile sızıyordu. Bunlardan Miami Herald gazete-

Nicaragua halk devrimini boğma hesapları içindeki Amerikan emperyalizmi bunu bir istila hareketiyle gerçekleştirmek istemektedir. İstila hazırlıkları uzun bir süredir komşu ülkelerin topraklarında yürütülmektedir. Honduras'a paraşütte asker indirme provaları yapılmakta, Amerikan savaş gemileri Nikaragua karasularını ihlal etmektedir.

tesinde bir ABD işgalinin nasıl yapılacağını haritasına bile yer vermişti. Bu gazetede ve ABD yayınlarında verilen bilgilere göre:

*Reagan başkan seçildiği sırada ABD'nin Nikaragua'nın komşusu Honduras'ta toplam personeli, elçi, ateşeler ve

muhafızlar olmak üzere 17 kişiydi. Oysa sadece 1983 yılında bu ülkede dört büyük askeri manevra yapılmış ve manevralara 30 binden fazla Amerikan askeri katılmıştır. Bu manevraların maliyeti 75 milyon doları aşmıştır.

*Son iki yıl içinde ABD

Honduras'ta altı yeni havaalanı inşa etmiş, mevcutlardan ikisini de C 130 ağır nakliye uçaklarının inebileceği şekilde genişletmiştir. Bu alanlara Nikaragua üzerinde casus uçuşları yapan OV-1 ve OV-2 uçaklarından onbeş adet yerleştirilmiştir.

*Paralı asker görünümünde iki iki Amerikalının Dana Parker ve James Powell'in kullandığı ve Nikaragua'daki Santa Klara askeri eğitim merkezini bombalamaya çalışırken düşürülen Hughes 500 tipi savaş

(Devamı 6. sayfada)

Reagan kazandı

Amerikan halkı macerayı seçti

ABD başkanlık seçimleri 6 Kasım'da yapıldı ve bir eyalet hariç her yerde Reagan rakibi Mondale'i geçerek seçimi kazandı. Şimdiye kadar Roosevelt ve Nixon'da bulunan seçim rekorunu böylece Reagan kırmış oldu. Bu iki eski başkan rakiplerini sadece iki eyalet dışında tüm eyaletlerde yenmişlerdi.

Amerikan halkı Reagan'a neden böylesine büyük bir destek veriyor? Ama daha önce bu desteğin gerçekten büyük olup olmadığına bir göz atalım. ABD seçimlerinde genellikle seçmenlerin % 50-55'i seçimlere katılıp oy kullanır. Bu seçimlerde de böyle olmuştur. Reagan katılan seçmenlerin % 59'unun oyunu almıştır. Yani tüm seçmenlerin sadece üçte biri Reagan'ı desteklemiştir. Ama önceki seçimlerde de katılma oranı bu seviyelerde gerçekleştiğine göre Reagan'ın kendinden önceki başkanlara nasip olmayan bir oranda desteklendiği gene de anlaşılmaktadır. Bunun iki temel nedeni vardır. Birinci neden Reagan döneminde ABD ekonomisinde görülen iyileşmedir. Gerçekten de işsizlik oranı düşmeye yüz tutmuş, enflasyon oranı düşürülmüştür. ABD bunu başka ülkelerin, hatta Avrupa'daki gelişmiş kapitalist ülkelerin sırtından sağlamıştır. Amerikan bankalarının olağanüstü yüksek faiz hadleri uygulamaları tüm dünyada sermayenin hızla ABD bankalarına akma-

sına neden olmuştur. Elinde Fransız frangı, Alman markı, ya da İngiliz sterlini bulunan sermaye sahibi bu paraları dolarla değiştirmiştir. Böylece dolara büyük bir talep ortaya çıkmış, bu da doların değerinin sürekli artmasına neden olmuştur. Parasını dolara çeviren sermaye sahibi sonra ya ABD şirketlerinin hisse senetlerini, tahvillerini satın almış, ya da Amerikan bankalarında hesap açmışlardır. Böylece, tüm kapitalist dünyadan ABD'ye büyük bir zenginlik akımı olmuş, Amerikan piyasası canlanmıştır.

Reagan'ın bulduğu büyük desteğin bir ikinci nedeni Amerikan halkında bir za-

manlar özenle yaratılmış olan büyüklük duygusudur. Amerikan halkı öylesine şartlandırılmıştır ki, onlara göre Amerikalılardan daha büyük bir ulus, yeryüzünde yoktur ve olamaz. Bu imaj, ABD'nin Vietnam'da yediği kökten sonra sarsılmış, İran şahının devrili, Amerikan elçilik personelinin aylarca rehin alınmasıyla ve ABD'nin hiçbir şey yapamamasıyla iyice yıpranmıştır. Söz yerindeyse Amerikan halkı kendisine yutturulmuş bulunan "kimliğini" kaybetmişti.

İşte Reagan'ın "güçlü Amerika", eskisi gibi dünyada sözü geçen kendisinden korkulan ülke haline gelme yolun-

daki demagogileri ve bu demagogilere Grenada halkını kurban etmesi gibi örnekler ABD halkında kaybettiği "kimliğini" yeniden bulma sevincini doğurmuştu.

Bu kimliğine tekrar kavuşma sevinci sandık başına gidince Reagan'a destek verme şekline dönüşmüştür.

Ama Amerikan halkı, bilmeden de olsa macerayı seçmiştir. Önümüzdeki dört yıl tüm dünya için çok zorlu bir dört yıl olacaktır. Sistemler arasındaki gerginlikler artacak, Amerikanın dünyanın çeşitli yerlerindeki mazlum uluslara askeri müdahaleleri söz konusu olacaktır. Tabii bunun kar-

(Devamı 9. sayfada)

Manta operasyonu bitti mi?

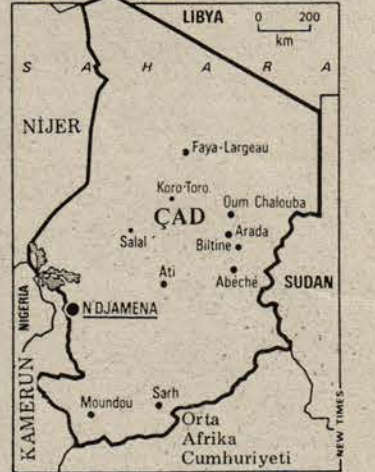
Fransa hâlâ Çad çamurunda debeleniyor

Mitterand hükümeti bir ay içinde askerlerini Çad'dan çekeceğini açıklamıştı epey oldu. Dünya basını bu kararı büyük heyecanla karşılamıştı. İç ve dış politikada vaadettiklerini neredeyse tamamen unutan Fransa'daki "sosyalist" hükümet, tam bir istilacı zihniyetiyle giriştiği Çad hareketinin çamurundan elini temizleme mi karar vermişti?

Çad eski bir Fransız sömürgesiydi. 1982'de Hissene Habré taraftarları, başkent N'Djamena'da iktidarı ele geçirmişlerdi. Ancak Weddeye'nin liderliğini yaptığı Geçici Ulusal Birlik Hükümeti'nin askeri birlikleri Habre'ye karşı saldırıya geçmiş ve ülkede kontrolü ele geçirmeye başlamışlardı. Habre dayanamayacaktı.

Oysa Habre emperyalizmin adamıydı. Washington için Çad'ın askeri-stratejik önemi vardı. Bu Orta Afrika ülkesi NATO güçleri tarafından kontrol edilmeliydi. Fransa'yı "eğer sen müdahale etmezsen ben edeceğim" diye tehdit etti. Paris Çad'ı yeni sömürgeci çıkarlarının bir parçası olarak görüyordu. Neticede Fransa 3200 kişilik bir birlik ile Çad'da Habre'nin yardımına koştu.

Ancak bu birlikler Weddeye'yi tamamen ezemediler. Geçici hükümet kuvvetleri özellikle Kuzeyde egemen olmaya devam ettiler. Bu arada Libya'dan da destek aldılar.

Sonunda Libya ile Fransa anlaşılabilir. Libya Weddeye'ye yardım etmeyecek, Fransa da askerlerini geri çekecekti.

Acaba? Çünkü Fransız askerleri Fransa'ya dönmeyecekler, ne olur ne olmaz diye Çad yakınlarında, özellikle Orta Afrika Cumhuriyeti'nde üsleneciklerdi. Fransa Çad'ı "korumak" için Orta Afrika Cumhuriyeti'nin başkenti Bangui'de, Kuzey'deki Bauar'da, ve Gabon başkenti Libreville'de bir "savunma hattı" kuruyordu. Ayrıca Habre'nin Kuzeye, Weddeye birliklerine saldırmak için planlar yaptığı da Quotidien de Paris gazetesinde açıklanıyordu. Mitterand hükümeti Çad'da sömürgecilik çamurunda debelenmeye devam edecekti anlaşılıyor.

Şili'de anti-faşistler yine stadyumlara dolduruluyor

Şili'deki faşist Pinochet diktatörlüğüne karşı toplumun tüm kesimlerinden yükselen kitlesel eylemleri bastıramayan yönetim, tıpkı 1973 darbesinde olduğu gibi başta işçiler olmak üzere tüm rejim karşıtı güçleri yeniden stadyumlara doldurmaya başladı.

Ordu ve polis birlikleri 27-28 Ekim protesto eylemlerinden bu yana ikinci defadır Santiago'nun işçilerin yoğun olarak oturduğu La Victoria semtinde geniş tutuklamalara girişiyor. Reuter ajansı 14 Kasım günü 2000'in üzerinde kişinin tutuklanarak bir stadyuma doldurulmaları üzerine şunları yazdı: "Stadyumdaki sahne, general Pinochet'in 1973 yılında kanlı bir darbeye iktidarı ele geçirmesini takibeden günleri hatırlatıyor."

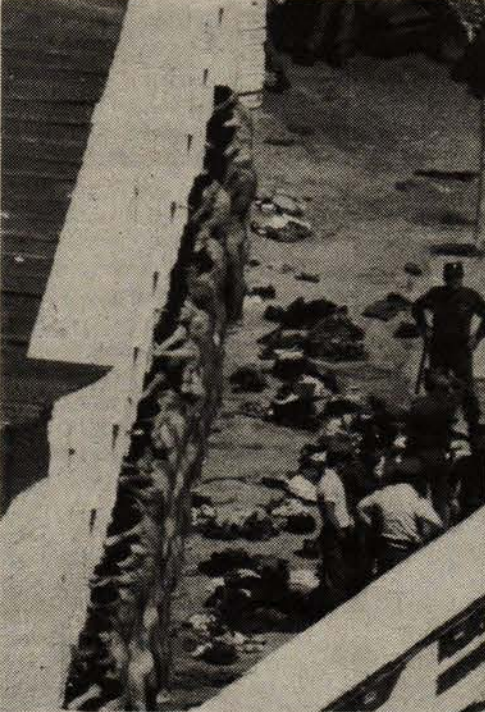
1973 yılındaki faşist darbede de F.Almanya televizyon muhabirinin bildirdiği gibi 10 binden fazla kişi stadyuma doldurulmuştu. Yine o dönemlerde olaylara bizzat tanık olan bir Venezuelalı gazeteci, haberinde şöyle yazıyordu: "Her gece Santiago Ulusal Stadyumu'nun doğu tribünlerinden vurularak öldürülen işçilerin çığlıklarını duyuyorduk. Alanda biriken kan gölleri, ertesi gün su hortumuyla yıkanarak temizleniyordu."

Pinochet diktatörlüğünün kolluk kuvvetlerinin giriştiği yeni terör dalgasını anlatan La Victoria semtinin sakinleri, sabaha karşı saat 5 sularında evlerinin üzerinde uçan helikopterlerin gürültüsüyle uyanıklarını, tüm caddelerin giriş ve çıkışlarının tanklarla tutulduğunu ve hoparlörlerden yapılan konuşmalarla evlerini terketmelerinin istendiğini, daha sonra tüm semtin didik didik arandığını belirtiyorlar.

Pinochet yönetiminin 6 Kasım'da tüm ülkede olağanüstü hal ilan etmesinden bu yana ikinci kez La Victoria semtinde geniş tutuklamalar yapılıyor. Nitekim 14 Kasım'dan bir hafta önceki operasyonda da 500 kişi tutuklanmıştı.

Geçtiğimiz aylarda yapılan protesto gösterilerine La Victoria semtindeki işçilerin geniş şekilde katılmaları nedeniyle, bu semt polislin sürekli kanlı saldırılarına sahne oluyor. Fransız katolik papazı Andre Jarlan da Eylül ayında ki bir polis baskını sırasında öldürülmüştü.

Pinochet ülkeyi baştan aşağı saran protesto gösterilerine rağmen, 1989 yılına kadar yönetimde kalmakta direniyor ve bu protesto gösterilerine geniş tutuklamalarla ve kanlı baskınlarla karşılık veriyor. Ama boşuna direniyor. Faşizme karşı mücadelelerin tarihi göstermiştir ki, kitle eylemleri bir kez başlayınca, bunu durdurmak mümkün değildir. Şili'de de böyle olacak ve Şili halkı başındaki bu kanlı diktatörlüğü defedip, özgürlüğüne yeniden kavuşana kadar mücadeleye devam edecektir. Bir gencin, gösteriler esnasında öldürülen bir fırın işçisinin cenaze törenine saldıran isteyen polis memuruna, "tabancanda 8 kurşun var, en fazla sekizimizi öldürebilirsin, peki daha sonra..." dediği gibi, Pinochet diktatörlüğü onbinlerce kişiyi hapsedebilir ve öldürebilir, ama bu da onu kaçınılmaz sonundan kurtaramayacaktır. Tıpkı benzerleri gibi.

Binlerce anti-faşist insanlık dışı muameleye maruz kalıyor

Kasap Pinochet iktidarda kalmak için kan içmeye devam ediyor.

İngiliz maden işçileriyle uluslararası dayanışma yükseliyor

Aylardan beri grevde bulunan İngiliz maden işçileriyle uluslararası dayanışma yükseliyor. Alman Sendikalar Birliği DGB'ye bağlı IG Metall sendikası, yarım yılı aşkın bir zamandan beri grevde bulunan İngiliz maden işçilerinin aileleri ve çocukları için 675 bin DM yardım yapma kararı aldı. IG Metall sendikasının bu amaçla açtığı hesap numarasına şimdiye kadar 325 bin DM para yatırıldığı bildiriliyor. Yine Alman Komünist Partisi DKP'nin 27-28 Ekim tarihlerinde Castrop-Rauxel'de yaptığı "İşçi Kongresi"nde grevdeki işçiler için 11.460 DM yardım toplandı ve toplanan para Kongre'ye katılan İngiliz maden işçisi Joe Holmes'e verildi. Öte yandan Yeşiller parti yönetim kurulu adına yapılan bir açıklamada İngiliz maden işçilerine şimdiye kadar 20 bin DM'lik bir yardım yapıldığı belirtildi.

İngiliz maden işçileriyle uluslararası dayanışmaya sosyalist ülkeler de büyük destek sağlıyorlar. Geçtiğimiz günlerde Sovyetler Birliği'nin İngiltere'deki büyük elçisiyle bir görüşme yapan sendika yöneticileri, elçinin Sovyetler Birliği'nin İngiltere'ye kömür satmayacağını ve yine Sovyet gemilerinin İngiltere'ye kömür taşımayacağını, ayrıca Sovyet sendikalarının grevdeki işçilerin ailelerine ve çocuklarına para yardımında bulunacağını söylediğini belirttiler. Öte yandan Alman Demokratik Cumhuriyeti de Chesterfield'deki maden işçilerine çocuk maması ve çocuk giyeceği yardımında bulundu.

Dünyanın dört bir yanından yükselen bu dayanışma girişimlerine karşılık, gericiler Kohl-Gencher yönetimi de İngiltere'deki sınıf kardeşleriyle dayanışma içine girmekte gecikmedi. Çeşitli gazetelerin belirttiğine göre, F.Alman yönetimi grevdeki işçilerin direncini kırmak için İngiltere'ye kömür ihracına başladı ve nitekim Ruhrkohle AG kömür şirketi grevin başlamasından bu yana cirosunu %35 oranında arttırdı.

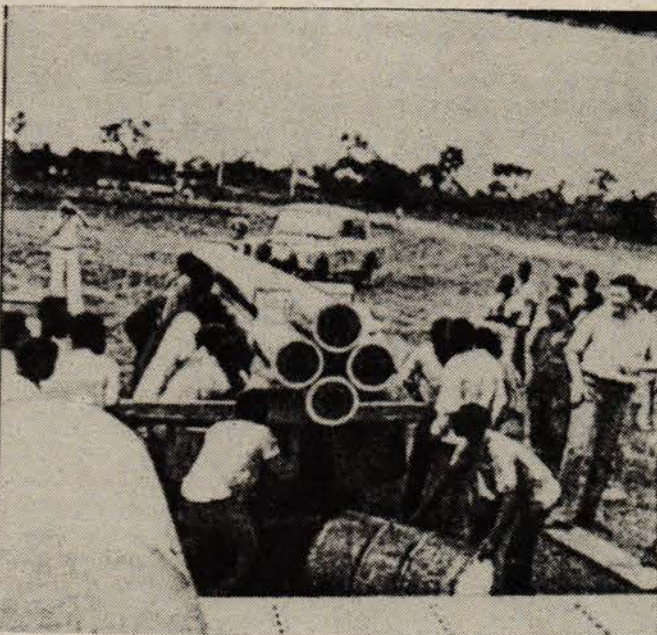
"Centilmen" İngiliz polisi grevdeki maden işçilerine vahşice saldırıyor. Ama "Demir Lady" Thatcher'in tüm çabaları boşuna, grevci işçiler sonuna kadar direnmeye kararlı.

Bir F.Alman sanayii kuruluşu Afrika'da kendi sömürgesini kuruyor

F.Almanya'nın Zaire'deki Füze Tarlası !

■ Federal Almanya firması OTRAG Zaire topraklarında füze denemeleri yapıyor.

■ İki ülke arasında yapılan anlaşmaya göre, 100.000 kilometre karelik bir arazi füze denemeleri için ayrıldı.

Zaire'deki füze deneme üssündeki çalışmalar

SÖYLEŞİ

MUSTAFA BEKİR

KOVBOY BAŞKANIN YENİDEN SEÇİLİŞİ

Altı Kasım gecesi Birinci Alman televizyonu Amerika'daki başkanlık seçimleri için özel bir program yaptı. Programda seçim sonuçlarıyla ilgili tahminlerin yanı sıra amerikanvari kısa kriminal filmler ile Amerika'nın üç büyük televizyon şirketinin, ABC, NBC ve CBS'nin, yetkililerinden yorumlar sunuldu. F.Almanya hükümet sözcüsü Boenisch'in de aynı programda Reagan'dan çok Reagan'ı kesilmesini izledik.

Seçim öncesi yapılan kamuoyu yoklamalarından elde edilen verilere göre Cumhuriyetçilerin adayı Reagan'ın Demokratların adayı Mondale'i rahatlıkla yeneceği ve böylelikle son yılların ikinci kez seçilen başkanı olacağı sık sık vurgulanıp duruldu. Aslına bakılırsa Reagan'ın ikinci kez seçilmesi dünya kamuoyunda herhangi bir şaşkınlık yaratmadı. Bu herkesçe hemen hemen biliniyordu. Yazımızı kaleme aldığımız şu sıralarda Reagan'ın oyların % 59'unu, Mondale'in de % 41'ini almış olduğu kesinleşti gibi bir şey. Başka bir deyişle Reagan başkanı seçecek 538 üyenin 525'ini, Mondale de sadece 13'ünü kazanabildi.

Bilindiği gibi Amerika'da başkan, halk tarafından dolaysız olarak değil de dolaylı olarak seçilir. Yani halk başkanı değil, başkanı seçecek olan senato ve kongre üyelerini (electors) seçer. Bunların sayısı toplam olarak 538'dir. Bunların seçimi de basit çoğunluk yöntemiyle gerçekleştirilir. Bu 538 üyeden 270'nin "olur"unu alan aday ise başkan seçilir ki Reagan işte bu sayıyı kendi lehine olmak üzere 525'e çıkarmayı başardı. (Asıl başkan seçimi 17 Aralık'ta yapılacaktır.)

Seçimlerde ilginç olan bizzat iki nokta var. Birincisi Mondale'in seçimleri sadece kendi memleketi olan Minnesota eyaleti ile başkent Washington'un bulunduğu Columbia yöresinde kazanması. Öteki bütün seçim bölgelerinde Reagan'a yenilmesi.

ARD seçim programını izleyenleri şaşırtan ikinci konu da seçim kampanyası boyunca Reagan'ın kendisini daha iyi sattığını, konuşmalarını Mondale'e göre çok daha kısa tuttuğunu, halkın arasına girdiğini, halktan kimselerle birlikte yemek yeyip onlarla şakalaştığını (Ee adam ne de olsa artist!), onlar gibi giyindiğini, halkın büyük çoğunluğuna seslenerek onlara yeni bir "milli şuur" aşılayabildiğini öğrenmek oldu. Belirtildiğine göre Mondale'in konuşmalarını sürekli elbise kravatla yapmasını, uzun uzun konuşmasını, halkın çoğunluğuna değil de azınlık gruplara seslenmesini (zenciler, sosyal kısıtlamalardan etkilenenler, yaşlılar, kadınlar, vs.) Amerikan seçmenleri pek tutmamış.

ARD'nin New York muhabiri NBC televizyonu ileri gelenlerinden birine şöyle bir soru yöneltti bir ara:

"-Reagan'ın kendisini iyi sattığını, reklamını Mondale'e göre çok daha iyi sattığını söylüyorsunuz. İyi ama, ceket reklamıyla başkanlık reklamı arasında bir fark bulunması gerekmez mi?"

El cevap:

"-Evet ama, burası Amerika!"

Demokratların adayı Mondale sözü edilen hatalara düşmeyip seçimleri kazansaydı n'olurdu? N'olacak, bu kez de hataları Reagan işledi denenecekti. Unutmayalım ki, CDU ile CSU arasında fark Almanya'da ne ise Demokratlar ile Cumhuriyetçiler arasındaki fark Amerika'da odur.

F.Alman firması Orbital Transport und Raketen AG (OTRAG) Afrika'da füze denemeleri yapıyor. Zaire topraklarının kullanıldığı bu denemeler için firmanın yöneticisi Lutz Kayser amaçlarının tamamen barışçı olduğunu ileri sürüyor. Kayser'e göre uzaya barışçı amaçlı uydular yerleştirmek için Amerikan füzelerinden daha ucuza mal olacak füzeler imal ediyorlar.

Zaire muhalefet güçlerinin yaptığı açıklamaya göre bu ülke ile F.Almanya arasında yapılan anlaşma yüzbin kilometrelik bir arazinin denemeler için OTRAG'a kiralandığını gösteriyor. Bu arazi Ruanda, Burundi, Gambia, Swaziland ve Cibuti gibi beş Afrika ülkesinin yüzölçümüne eşit bir büyüklükte. Anlaşmaya göre arazi 2000 yılına kadar "sınırsız amaçlarla" kullanılabilir. Yani OTRAG burada istediğini yapabilecek, füze rampaları, yeraltı füze siloları, radar tesisleri kurabilecek. Zaire hükümeti sürekli olarak bu arazinin hava sahasını hava trafiğine kapalı tutacak, yal-

nızca OTRAG'ın iznini taşıyan kişiler araziye girebilecekler.

Tüm bunlar karşılığında OTRAG, Zaire'ye yılda 62.5 milyon Mark ödeyecek. "Kiralanan" arazinin uranyum gibi zengin minareller barındırdığını gözönüne alırsak bu meblağın ne kadar sembolik olduğu görülebilir. Ama daha da kötüsü var. Kira ancak ticari amaçlar gerçekleştirildikten sonra ödenmeye başlanacak. Yani önce bütün denemeler sonuçlanacak, daha sonra kira işlemeye başlanacak.

Bonn hükümetinin bir Alman sanayi kuruluşuna kendi sömürgesini kurma iznini verdiği anlaşılıyor. 1974 yılında devletin OTRAG'a 4 milyon Mark yardım yaptığını da göz önüne alırsak ve OTRAG hisse senetleri satın alanların bu yatırımlarının vergi matrahlarından düşüleceğini hükümetin ilan ettiğini hatırlarsak işlerin pek o kadar da F.Almanya'nın resmi amaçları dışında yürümediğini tahmin edebiliriz.

TKSP 10. kuruluş yıldönümünü kutladı

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi 3 Ekim günü Köln'de düzenlediği bir toplantı ile 10. kuruluş yıldönümünü kutlamıştır. Kalabalık bir izleyici katılımı ile yapılan kutlama toplantısı Parti Genel Sekreteri Kemal Burkay'ın açış konuşması ile başladı. TKSP'nin 10 yıllık mücadele tarihinden kesitlerin yer aldığı konuşmada Kemal Burkay şunları söyledi: "... Yoldaşlar, özgürlüğe ulaşmak ve sömürden kurtulmak için, yıllarca inat ve coşku ile savaşmak yetmiyor. Zafere götüren yol ve yöntemleri de doğru biçimde seçmek gerekir.

Geçmişte, halkımızın pek çok ayaklanması, düşman güçlerinin ağır baskısının yanı sıra, halk kitleleri gereği gibi örgütlenemediği, geniş halk kesimlerinden yana bir prog-

ram ortaya konmadığı, ve birçok durumda, dost ve düşman iyi seçilemediği için yenilgiye uğradılar.

Biz şuna inanıyoruz: Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelemizin temel güçleri emekçi halk yığınlarıdır, Kürdistan'ın işçi ve köylüleridir. En başta onların çıkarlarını gözeterek bir program sunmalıyız. Halkımızın bu geniş kesimlerini aydınlatıp mücadeleye kazandırmak, onları bey ağa, şeyh gibi feodal unsurların etkisinden kurtarıp ulusal kurtuluş amaçları etrafında örgütlemeliyiz. Halkımızın kurtuluş mücadelesinin bunca deneyi bu gereği açık biçimde gösteriyor."

Konuşmasının son bölümünde TKSP Genel Sekreteri Kemal Burkay şunları söyledi: "Yoldaşlar,

Kurtuluşa giden yolu kısaltmak için, bize, güçlükler karşısında yılmadan şaşırmadan, doğru yolda hedefe doğru kararlı adımlarla yürümek düşüyor. Düşman, bugün ne denli güçlü görünürse görünürün haksızdır ve yenilgiden kurtulamıyacaktır.

Dört yıldan beri halka terör uygulayan, kitlelere açlık ve işsizlikten başka şey getirmeyen faşist rejim çürümüşür. Giriştiği yeni saldırı ve maceralar onun çöküşünü hızlandıracaktır.

Zafer yurtsever güçlerin birliği ve yığınların eylemi ile kazanılacaktır. O halde halk kitlelerini örgütlemek ve yurtsever güçlerin birliği çabalarına hız verelim."

TKSP'nin onuncu kuruluş toplantısına konuk olarak katılan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz da yaptığı konuşmada, Kürdistan halkının bugün içinde bulunduğu çok güç şartlara değinerek, Türk ve Kürt halkının birlikte mücadelesinin önemini anlattı. TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, toplantıda bulunanlara Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin selamlarını ilettikten sonra özetle şunları söyledi:

Bağımsızlık için savaşmak Kürt ulusunun en doğal hakkıdır. Kürt ulusunun kendi kaderini kendi tayin etmesi demek, onun ayrılıp kendi devletini kurması hakkı demektir. Ve bu şu veya bu mülhaza ile şart bağlanmayacak, mutlak bir haktır. Bu hakkı savunmak, Kürt ulusunun ayrılıp kendi devletini kurmasının en büyük hakkı olduğunun propagandasını yapmak, özellikle Türkler arasında bir hayli yoğun ve etkin olan milliyetçi tortuların temizlenmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu

nedenle Kürt ulusunun bağımsızlık hakkını savunmak ilk başta bizlere, tüm Marksist-Leninistlere düşer.

Ancak unutmayalım ki, bu hakkın savunulması demek, onun illa kullanılması anlamına asla gelmez. Biz Marksist-Leninistiz ve elimizde bize mücadele için ışık tutan çok değerli bir kılavuz var. Ve dünya devrimci sürecinin çıkarları gösteriyor ki içinde bulunduğumuz şartlarda yapılması gereken, iki halkın faşizme ve emperyalizme karşı birlikte mücadele etmeleri ve beraberce zafere ulaşmalarıdır. Ve Partimiz'in öngördüğü de her iki halkın emekçi güçlerinin birlikte mücadele etmeleri, halk demokratik devrimiyle kendi iktidarlarını kurmaları ve tarafların ayrılma hakkının baki kaldığı bir cumhuriyetler birliği içinde sosyalizme doğru birlikte ilerlemeleridir.

Arkadaşlar, böylesi bir mücadelenin yürürlüğe konması için, herseyden önce Türkiye proletaryasının siyasi birliğinin sağlanması şarttır. Çünkü ancak böyle bir öncü mücadelenin başını çektiği takdirde her iki halkın emekçi güçlerini sağlam bir şekilde bir araya getirmek mümkün olabilir. İşçi sınıfı enternasyonalisttir ve aynı bir egemen güçler ittifakına karşı mücadele veren proletarya, işçilerin milliyetlerine bakılarak bölünmez. Ve onun birliği de siyasi hareketinin birliğini gerektirir. Bu nedenle biz baştan beri Türk olsun Kürt olsun, hangi orijinden gelirse gelsin, Türkiye'deki tüm Marksist-Leninistlerin tek bir çatı altında toplanmalarını savunuyor, savunuyoruz, savunmaya devam edeceğiz ve bu konuda var gücümüzü harcamaktan geri durmayacağız.

İŞKENCECİ EMNİYET MÜDÜRÜ

(Baştaftı 1. sayfada)

Kısa bir süre önce Türkiye'nin Washington Büyükelçiliğine atese olarak atanan Balcı Amerika'ya hareket etmeden önce Dündar Kılıç ve Fahrettin Aslan'la bir görüşme yapmış. Bu görüşmede Dündar

NIKARAGUA...

(Baştaftı 4. sayfada) helikopterinin Honduras'taki Amerikan üslerinden havalandığı tesbit edilmiştir.

* Kuzey Honduras'ta Vietnam savaşı sırasında, özel harp teknikleriyle ün kazanan Amerikan Yeşil Berelileri tarafından 4900 Salvadorlu ve 2700 Honduralı asker yoğun bir eğitime tabii tutulmaktadır.

* Halen Honduras'ta 1400 ABD askerinin bulunduğu tahmin edilmektedir.

* Son üç yılda ABD'nin Honduras'a yaptığı askeri yardım 488 milyon doları aşmıştır.

* Diğer taraftan Salvador ordusu da 15000 mevcuttan 42000 mevcuda yükseltilmiştir.

Reagan'ın Amerikan seçimlerini kazanmasının hemen ardından bölgedeki ABD faaliyeti yoğunlaşmıştır. Amerikan savaş gemileri Nikaragua kara sularını sık sık ihlal etmekte, Amerikan uçakları ülke semalarını çignemektedir. ABD, Nikaragua'ya MIG-21 Sovyet savaş uçakları geldiğini iddia etmekte ve bir abluka ile başlayıp, çıkartmayla devam edeceği tahmin edilen bir stratejiyi uygulamak için adım adım ilerlemektedir.

Amerikan istilasına engel olmak için tüm dünya seferber olmalıdır. Bu istila engellenmezse, kahrman Nikaragua halkının zorlu savunması güçlendirmek, Amerika'nın Grenada'dan sonra giriştiği ikinci zorbalığı mahkum etmek tüm ilerici insanlığın görevi olmalıdır.

Kılıç şöyle dediğini ifadesinde belirtiyor:

"Baba, senin gideceğin Amerika'da Ermeni ve anarşist çoktur. Kendini bu şahıslardan korumak için bir zırhlı arabaya ihtiyacın vardır. Bu arabayı almak üzere ben sana beş milyon lira veriyorum. Fahrettin Aslan'la Hüseyin Cevahiroğlu da ikişerbuçuk milyon versin, bir zırhlı taksi al, kendini koru..."

Fahrettin Aslan bundan sonra olanları şöyle anlatıyor:

"Arada birkaç saat zaman geçti. Dündar Kılıç yazıhaneme gelerek ... taahhüt ettiği 5 milyon lirayı getirerek bana verdi. Ben de kasamdan 5 milyon lira çıkardım... Bir süre sonra Bayram adlı şahıs geldi parayı alıp Şükrü Balcı'ya götürdü."

Fahrettin Aslan ile Dündar Kılıç'ı rüşvet vermek suçundan yargılayan mahkeme geçtiğimiz günlerde şu kararı verdi:

"Cezası en az on yıllık ağır hapsi gerektiren bir suç işlediği iddia edilen kişi hakkında herhangi bir soruşturma yapılmazken, ve bu kişi elini kolunu sallayarak dolaşırken, daha hafif cezalar gerektiren suçlardan sanık kişilerin tutuklu bulunmaları kamu vicdanını zedelediğinden sanıkların tahliyelerine karar verilmiştir."

Rüşvetçi-ışkenceci Şükrü Balcı'yı acaba gayet güzel bir zamanlama ile yurtdışına tayin edenler kimlerdir? Bunu yapanların çürümüş burjuva devlet yapısı içindeki fonksiyonlarının ne kadar yüksek olduğu bellidir. Acaba onları bu çürümüşlükten ne kadar istifade ettikleri ortaya çıkabilir mi dersiniz. Gümrük kaçakçılığında işlerin gelip dayandığı kod adı "paşa" olan şahıs sakin bu işin de içinde olmasın?

İşçinin Sözlüğü

HAZIRLAYAN: Fethi SAVAŞCI

BİREŞİM (SENTEZ)

Çözümleme (analiz) yolu ile birbirinden ayrılmış olan kısımları, öğeleri, nitelik ve ilişkileri birleştiren bilimsel araştırma yöntemidir. Düşünce ve pratikte gerçekleştirilir.

Ayrıca kısımları birleştirme, genelleştirme, genelleme de denir.

BİREYÇİ (ENDİVİDÜALİST)

Bireycilik ideolojisi ve ahlak anlayışıdır. Topluluktan kaçan, topluluğun çıkarları ve yaşamına saygı göstermeyen, topluluğun çıkarlarını kılmaz edemeyen kişidir. Edebiyat ve sanatta da gerici ve kokuşmuş ideolojilerin yandaşıdır.

BİREYÇİLİK (ENDİVİDÜALİZM)

Kişinin çıkarlarını toplumun çıkarlarından üstün tutmaktır. Bireycilik, sınıflı toplumla birlikte ortaya çıkmış, özellikle kapitalizmde gelişmiştir. Egemen sınıfların ideolojisi ve ahlakına uygun olan bireycilik ilkesi gereğince, tek kişi, kolektif ve toplumdan öncedir. Bunlara bağlı değildir. Mutlak hakka sahiptir. Bireycilik kişi özgürlüklerini her şeyin üstünde tutmakta, bu özgürlükleri, üretim araçları üstündeki özel mülkiyet, başkalarının emeğini sömürme özgürlüğü olarak kabul etmektedir. Böylece, kişi, kolektife, topluluğa ve halka, kişisel çıkarlar, toplumun çıkar ve gereksinimlerine karşı konulmaktadır.

Öte yandan, özel mülkiyetin çıkarları, insanlar arasındaki memnuniyetsizlikler ve düşmanlıklar yaratmaktadır. Burjuva bireyciliği, insan doğasındaki bencilliğin bitmez ve değişmez olduğunu kanıtlamaya çalışan, burjuva felsefesi ve töre bilimine dayanmaktadır.

Sosyalist toplumda tek insanın maddi ve manevi çıkarları ile organik olarak birleşip kaynaşmakta, tüm toplumun, tüm halkın çıkarları öncelik kazanmaktadır. Marksist-Leninist dünya görüşü, bilimsel sosyalizmin ilkelelerini, yani kolektivizmi, sosyalist hümanizmi ve proletarya enternasyonalizmini bireyciliğin karşısına koymaktadır. Bireyciliğin kalıntıları, sosyalizmde yalnız topluma değil, aynı zamanda, kişiliğin gelişmesine büyük zararlar vermektedir. Sosyalizm, bireyciliğin ortadan kaldırılması, kişiliğin çok yönlü gelişmesi için koşullar yaratmaktadır.

Ayrıca tek kişinin, kolektif istek ve istemlerini hiç sayarak ve her çareye başvurarak kendisini, kendi çıkarlarını ön planda tutması ve bu alandaki davranışlarıdır.

Yine bu konuyla ilgili olarak, sanat yapıtlarını, güçlü kişiyi, üstün kişiyi öven, yığınların karşısına koyan yozlaşmış sanat yönelimi. Edebiyat ve sanatta 19. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan bu yönelim, burjuva aydınlarının önemli bir kesimini etkisi altına almıştır.

BİREYİN MUTLAK ÖZGÜRLÜĞÜ

Kişinin toplum kurallarından sözde tamamen bağımsız olduğunu ve ahlak ilkeleleriyle sosyal sorunlar arasında hiç bir bağlantı bulunmadığını ileri süren burjuva teorisi-dir.

BOHEM

Kapitalist ülkelerde: Düzensiz, kaygısız, nerede akşam orada sabah bir yaşam süren, maddi durumu bozuk insan (genellikle aktör, şair, müzisyen, ressam, küçük burjuva aydını ve benzerleri) bunların belli başlı nitelikleri: Bireycilik, sistemsizlik, ilkesizlikler.

BOLŞEVİKLER

1903 yılında yapılan Brüksel ve Londra kongrelerinde parti örgütlenmesi konusunda Lenin tarafından ileri sürülen tezleri kabul eden Rus Sosyal Demokrat Partisi çoğunluk bölümü mensupları. Lenin'in sözkonusu görüşleri, çok geçmeden, sistematik bir terim olarak Bolşevizm diye anılmaktadır.

BOYKOT

Politik ve ekonomik savaşlarda, herhangi bir tutum ve davranış protesto biçimlerinden biri. Bir kişiyle, bir örgütte ya da devletle bağlantıları tamamıyla ya da kısmen kesmek, bir örgüte katılmamak, herhangi bir işlevi yerine getirmevi ya da bir hakkı kullanmayı yadsımak.

(Baştaftı 2. sayfada)

KENAN EVREN'İN - KURNAZ BEKLEYİŞİ

Hiç kuşkusuz makyavelizm ve riyakarlık içinde olan tek yönetici Özal değildir. Onun ağababası Kenan Evren de Özal'dan aşağı kalmayan bir makyavelizm içindedir.

Kenan Evren, faşist bir anayasaya kukla bir parlamento kurdurup, kendisi de haki elbiselerini soymuştur. K.Evren sivile ayrılmış değildir. Darbeci, cuntacı silah arkadaşlarıyla birlikte sadece üniforma giymeksizin ordunun ve cuntanın başındadır.

Fakat orduyu "kışlasına çekildi" göstermekten medet ummaktadır. Dış dünyaya karşı ve iç kamuoyuna karşı ordu çekildi, askeri yönetim gitti, sivil yönetim geldi imajını uyandırmak, faşist rejime manevra alanı yaratmaktadır.

Şöyle ki, Özal'ın ekonomisi daha da çıkmaza girdikçe, batağa saplandıkça -burjuvazi dahil-, toplumun her kesiminden sesler yükselmektedir. Yani Özal belli bir dönem daha kullanıldıktan sonra, ıskartaya çıkarılacaktır.

İşte Özal'ın ıskartaya çıkarılma zamanı geldiğinde, yerine burjuva demokrat bir alternatif getirilmesin diye, Kenan Evren ve onun ordusunu sanki yeni bir alternatif gibi yeniden piyasaya sürmek ABD'nin ve faşizmin ardındaki en gerici çevrelerin makyavelist beklentisidir.

Evren şimdi de Özal'ın "alternatifliğine" soyunmak peşinde

EVREN-ÖZAL ÇETESİNİN ALTERNATİFİ

Oysa Evren-Özal çetesinin alternatifi, Özal'ın komutanı Evren'e ve onun ordusuna bel bağlamak değildir. Evren-Özal ikilisi bugün faşist rejimin iki elebaşısıdır. Buna karşılık biricik alternatif ancak ve ancak her ikisinin birden alaşağı edilmesi, yani faşist rejimin yerle bir edildiği, ordunun işbaşından uzaklaştırıldığı ve ÖZGÜRLÜĞÜN KAZANILDIĞI bir alternatiftir.

Bugün için çıkar yol bulamayan, içinde bulunduğu korkunç durumdan kurtuluş umudu kalmayan geniş yığınların önündeki biricik seçenek budur. Oysa bu geniş yığınlar şimdi bir yandan Özal'ın "ben gidersem ordu gelir" şantajıyla karşı karşıyadır, öte yandan Özal gitsin ordu gelsin diye propaganda yapanların tasallutu altındadır.

Yani bu durum "ölümlerden ölüm beğen" bile değildir. Yaşanılan ölümün bir yanını diğerinin alternatifi gibi göstermek, ölümün iki yüzünden birisini pazarlamak, o olmazsa -ya da onu beğenmeyenlere- öbür yüzünü satmak demektir.

Bizlere bu önemli noktada düşen görev ise, bıkmış usanmadan şunu göstermektir: mevcut rejim yıkılmadan ne kitleler için, ne de toplum için İÇ BİR ÇIKIŞ YOLU YOKTUR. Geçici çözümler bile yoktur. Kalıcı çözümler ise hiç mi hiç yoktur. Böylece

kitlelerin tüm yanılsamalarından kurtulması, büyük mücadele içinde pişmesi önümüzdeki yılların sürecini oluşturmaktadır.

Halkımız daha uzun süre acılardan, çilelerden geçecektir. Ve özgürlüğü kendi öz mücadelesiyle kazanmasından başka çıkar yolu olmadığını kendi yaşam deneyimleri içinde, kendi öz pratiği içinde kavrayıncaya, mücadele içinde, mücadele ede ede daha büyük mücadelelere hazırlanmaya kadar büyük badirelerle karşı karşıya kalacaktır.

Bizim bu konudaki işlevimiz, bu deneyimlerle öğrenilecek süreci kısaltmak ve hızlandırmaktır. Kitlelere yol göstermesini bilmektir. Bilimsel sosyalist politik güçler başta olmak üzere tüm ilerici ve demokratik kesimler bu noktada yoğunlaşmak zorundadırlar.

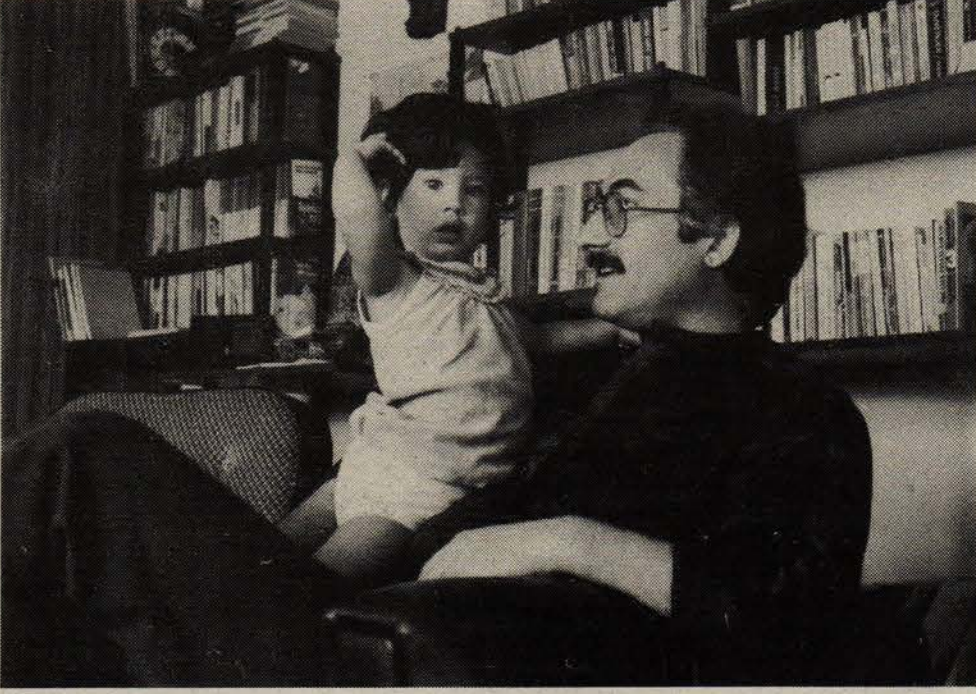
Bunu başarabilmenin biricik yolu ise tüm demokratik güçlerin güçlü ve merkezi bir birleşik otorite oluşturup, gerçek bir alternatif olduklarını göstermeleridir. Bu yapılmadığı takdirde geniş yığınların daha uzun süre yanılsamaları ve yanıltılacağına bilecek ve kabullenmek zorundayız.

Ve bu noktada, kimi aydınlar gibi halkı ve emekçileri suçlamak psikozundan, ukala aydın tavrından çok uzakta, asıl sorumluluğun kitlelerde değil, kitlelerin önüne gerçek alternatif koyamayan ilerici güçlerde olduğunu bilmek gerekir.

Masal yazarı
Yücel Feyzioğlu ile
söyleşi:

“Keloğlan’ı Almanya’ya çocuklar getirdi”

“Baba bana biy masal anlatıy mısın?”

DAYANIŞMA: Siz geleneksel halk masallarından ‘Keloğlan’ı çağdaş bir yorumla yeniden ele aldınız. Anadolu’nun bağrında, halk dilinde, halk tarafından yıllardır anlatılan ‘Keloğlan’ı Almanya’ya kadar getirerek, göçmen işçilerin bu ülkedeki problemlerine Keloğlan’ın gözlemleriyle yaklaştınız. Merak ediyoruz, bu fikre, Keloğlan’ı ‘Yabancı’ getirme düşüncesine nasıl ulaştınız?

Yanıt: Keloğlan’ı F.Almanya’ya getirme düşüncesi yaşamın içinden doğdu. Keloğlan’ı çocuklar buraya getirdiler. Çözemedikleri, aşamadıkları sorunlar karşısında Keloğlan’dan yardım istediler. Onunla birlikte mücadeleye atıldılar. Onu oyunlarına kattılar. F. Almanya’da geçen Keloğlanlı fıkralar, olaylar anlatmaya başladılar. Ben bunu tesbit ettim. Basit gibi görünen bu olay müthiş bir şeydi. İnsanların, azınlıkların kültürlerinin hiçe sayıldığı, onlara kültürel ve sanatsal birşey sunulmadığı en zor koşullarda bile, nasıl geçmiş kültürlerine sarılarak yeni filizler verebileceklerini somut bir biçimde kanıtlıyorlardı. “Yeni bir ‘tip’ işleyip, sanat olayı yaratacağım” gibi düşüncelere kendimi kaptr-

madım. Halkın bin yıldır ürettiği “tip” tüm görkemiyle karşındaydı. Bu noktada yola çıktım. Keloğlanlarımız böyle mayalandı ve böyle doğdu.

DAYANIŞMA: Peki, bu kitaplar hem Almanca hem de Türkçe olarak yayınlandı. Bugüne değin gerek Alman edebiyat ve sanat çevreleri ve gerekse göçmen işçilerimiz arasında nasıl yankı buldu. Buna ek olarak özellikle çocuklarımız bu masalları okudular, sevdiler mi? Buna ilişkin gözlemlerinizi varsa anlatır mısınız?

Yanıt: Sorunuzu sonundan başlayarak yanıtlamak istiyorum. Çocuklarımız masalları çok sevdiler. Gittiğim yerlerde “Keloğlan’ı yazan gelmiş” denir denmez çevremi sarıyorlar. Aileleriyle kolayca kuramadıkları söyleyişi benimle hemencecik kuruveriyorlar. Kimi çocuklar telefon edip: “Keloğlan amca ben de Keloğlan masalı anlatmak istiyorum” diyorlar. Kitapları okudukça gülüyorlar, heyecanlanıyorlar, üzüyorlar. Annelerine, küçük kardeşlerine okuyorlar. Eğer ulaşılabilmişse, Alman çocukları da Keloğlan’ı seviyorlar. Genelleştirilebilir mi

bilmem, kitap çıkmadan önce bir Alman arkadaşına vermiştim. Sınıfında okumuş. O okulun önünden her geçişinde, çocuklar önüne koşuyor: “Keloğlan’ın devamı çevrildi mi?” diye soruyorlar.

İşçilerimiz arasında okuma oranı çok düşük. Okuyorlar mı, bu konuda bir gözlemim yok. Ancak öğretmenlerimiz arasında iyi yankı buldu. Anadil dersi zorunlu ders olarak okutulmadığı için çocukların ilgisini çok canlı tutmak gerekiyor. Yoksa öğrenci sayısı düştü mü öğretmeninde işveri tehlikeye giriyor. Bu nedenle Keloğlan’lar öğretmenlerimizin işlerini kolaylaştırıyor sanıyorum. Keloğlan’ı okuyarak birçok konuyu da işleyebilme olanağı bulduklarını söylüyorlar. “Keloğlan Almanya’da”nın birinci baskısı şimdiden bitti. Yeni baskısı çıkmak üzere.

Alman edebiyat ve sanat çevrelerine gelince: Başlangıçta 16 Alman yayınevi bu kitapları yayınlamayı kibarca reddettiler. Birisini de, başka dillere çevirme ve film haklarına el koymak istediği için ben reddettim. Şimdi ise kısıtlı ilgi çok büyük, genel ilgi suskunluğu sürüyor. Biz zaman daha iyi anlayabiliriz” diyerek, yine geniş bir yazı yayınladı. WAZ, F.Almanya’nın Bild’den sonra en büyük gazetesi. Ama biliyor musunuz, bu yazıları her yerde okunan sayfalarında değil, bölge sayfalarında yayınladılar. Bir de, şehir gazeteleri geniş yer verdiler. Ama öte yandan “Bir Türk kızı komiser oldu” diye gülünç bir biçimde tüm basın yayın Türkiye’yi, Almanya’yı çalkaladılar. Sanki bir çiçekle yaz gelecekmış gibi. Öteki sanatçı arkadaşlara olduğu gibi “Keloğlan”larımıza karşı da genel suskunluk sürüyor. Oysa gazeteleri de, Radyo-televizyonu da biliyorlar 6 kitabın birden çıktığını. Örneğin Hollanda’yla benim hiç bir raz açayım: Westdeutsche Allgemeine –WAZ– gazetesi, “Y.Feyzioğlu’nun pırlanta gibi buluşu” diye 6 sütun üzerinden kocaman bir yazı yayınladı. Aradan on gün geçmedi, aynı gazete: “Çocuklardan önce biz büyükler ‘Keloğlan’ı okuyalım. Yabancıları o

(Devamı 9. sayfada)

ZÜRİH’TE KADRIYE E.AĞAOĞLU VE T.AĞAOĞLU HEYKEL SERGİSİ

Seramik ve heykel sanatçısı Kadriye Ezel Ağaoğlu ile yazar Tektaş Ağaoğlu geçen ay Zürih’te ortak bir sergi açtılar. Sergide Kadriye Ezel Ağaoğlu’nun büyük ve küçük boy duvar panoları, kadın büstleri ve diğer figürleri gösterildi. T.Ağaoğlu da bir süredir çalıştığı seramikten küçük boy asker ve polis figürlerini sergiledi.

Zürih Produzentent Galerie’de 19 Ekim’den 17 Kasım’a kadar süren sergi kentin sanat ve kültür çevrelerinde ilgi ile karşılandı. Haftalık Worwärts dergisi ile günlük Volksrecht ve Tagesanzeiger gazetelerinde sergi hakkında yazılar ve sergide yer alan eserlerin fotoğrafları yayınlandı.

Aşağıda Zürih DAYANIŞMA muhabirimizin Kadriye Ezel Ağaoğlu ile yaptığı bir röportajı okuyacaksınız.

—Seramik malzemeye çalışıyorsunuz. Pano ve figürlerinizin bir mesaj taşıdığı açıkça belli oluyor. Kısa bir açıklama yapar mısınız?

—Günümüzün güncel konularından biri bence insanlar ve kadınlar konusu. İnsan ve kadın elbette iki ayrı şey değil. Bundan hareket ediyorum. İnsanı ürettiğini paylaşımdan, sevgiyi ve bilgiyi birlikte üretip daha insanca boyutlara varımdan alıkoyana karşı tavır nedir, ne olmalıdır, bunu plastik öğelerle anlatmaya çalışıyorum.

Sorun, duvar panolarında iki karşıtıptir dile geliyor. Bir yanda tehdit edenler, öbür yanda insan olmakta direnenler: Kadınlar, çocuklar, erkekler. Yani insanlar. Savaşı yok etmek, birlikte insanca yaşanacak bir dünya kurmak için savaşı vermek zorunda olanlar... Korkuya, acıya, sıkıntıya rağmen direnenler.

Kadın heykellerinde ise çeşitli sınıfsal özellikleri gösteriyorum. Örneğin bazılarında, kadını toplumda ayrı bir varlık gibi görüp sanki toplum özgürleşmeden kadın özgürleşebilmiş sananların yalnızlıkları, açmazları, hüznüleri var. Diğerleri, Güney Doğu’nun, Kürdistan’ın taşınması ağır ama çok güzel başlıklı kadınları. Toprak Ana (Kıbele) gibi. Bu iki tipte şöyle bir soru sormak istiyorum: Hangi kadının sorunu daha ağır? Ya da belki bir somut örnekle anlatmak daha iyi: İsviçre’deki ilk sergimi gezen orali bir köylü kadın bana bu iki değişik tip hakkında şöyle bir soru sordu: “Bu köylü kadın ne güzel! Ama ötekilere bakınca korkuyorum ben. Neden yapıyorsun ki bunları?”

—Epey bir süredir yurtdışında yaşamak zorunda kalmanız sizce sanatınızı nasıl etkiledi?

Bazı bakımlardan olumlu oldu diyebilirim. Avrupa’ya gelirsiniz, bir mesleğiniz vardır, burada yaşamak size verilmiş bir “lütuf”tur, ama mesleğinizle ilgili bir iş bulmak eni konu imkansızdır. Bu benim de başıma geldi, ama sonuçta, Türkiye’de bulamadığım zaman genişliği, boşluğu bana söylemek istediklerimi söyleme, kendi aklımdan ve gönülden geçenleri doğrudan anlatmak imkanı sağladı. Şüphesiz sizden örneğin bir pano isteyenlerle onun içeriğini tartışmak, bir yanı sıra, kültürü birlikte geliştirmek oluyor ama, sanırım bazen insanın yaşadığı yeni durumlarda düşünceyle tekniği yeni bir baştan yoğurmak, bu arada insanın kendisi için zamanı olması da önemli sanıcı için. Avrupa’da yaşamak bu bakımdan sanatımı olumlu etkiledi. Ayrıca burda ülkemden ayrı sürgün hayatı yaşamak zorunda kalmam ve neden sürgünde olduğumuzun bilincinde olmama düşüncelerime bırakarak, sanatıma da başka bir yoğunluk kattı diyebilirim.

—Özellikle Avrupa’da çağdaş seramik sanatındaki son yönelimler hakkında ne düşünüyorsunuz?

—Hani bir şeyin tadına varmak denilen şey vardır ya, iyi pişmiş bir yemek gibi meselâ, işte öyle hata-sız yapılmış bir çömleğin tadına varmak da çok önemli bence. Ama iyi pişirdiğiniz üç kap yemeği hep yalnız yiyorsanız, hep aynı keyfi alır mısınız? Sanatta üretim eğer dünyada ne olup bittiğini izliyor, anlamaya çalışıyor, insanlarla birlikte olaylara katılıp hayatınızın yönünü her ayrıntısıyla değil tabii ama genelde kendiniz çiziyorsanız ancak gerçek bir sanat içeriği taşıyabilir. Yaşamadan üretilen hiç bir sa-

nat eseri teknik olarak ne kadar başarılı olursa olsun, yani ne kadar güzel pişmiş olursa olsun, yalnızlığı vurgulamaktan başka bir sonuç vermez. İnsanın iddiası en güzel kahve fincanını yapmaksa, insan iyi bir esnaf olabilir. Buna saygım var. Ama sekiz köşeli bir kahve fincanı yapıp da bununla hem kahve içileceğini, hem de bu fincanın bir “sanat eseri” olduğunu söylerseniz kimse inanmaz. Ben de inanmam. Panolarımın, heykellerimin her birini, çamurunu açmaktan, şekil vermekten, fırından çıkarmaya, montajına kadar kendim yaptım, ama her işimi başkalarıyla konuşup tartışarak, dünyayı ve insanı anlamaya ve daha iyi anlatmaya çalışarak yoğurdum. Ben birlikte üretmeye inanıyorum, bunu yapabildiğimi de sanıyorum. Avrupa’da şimdilerde seramik sanatı —en ‘sanatsal’ iddia taşıyan örneklerinde dahi— genel olarak kahve fincanları yapma düzeyinde.

Kadriye E. Ağaoğlu, “Köylü Kadın”

Kadriye E. Ağaoğlu, “Hayat Ağacı”, 1x1,5 metre.

MANŞET

**Duyduk — duymadık,
Gördük — görmedik,
Dedi — demedi demeyin.**

Doğu'da neler görmedim?

Şanar Yurdatapan

Vay canıma. Desene, bizim burda hiçbir şeyden haberimiz yok! Neyse, sağ-salim dönüşünün şerefine içelim Tanjuçum...

—İçelim, açalım... Hey babaaa... Çek bize iki Arjantin daha!

—Şerefe!... Eee, devam et sen... Nerde kalmıştık?

—Tam Frankfurt'a uçmaya hazırlanıyordum —Münchener Strasse rüyalarımıza giriyor fıstık gibi piliçleriyile— bu doğu hikayesi çıkmaz mı? Deli oldum azizim... Patron da tutmuş, "illa sen gideceksin" diyor. "Yapma patron, etme patron", nafi-le.. Emir taa tepeden geliyormuş: Bütün gazeteler manşetten girecekler, bütün ön sayfa, kamuoyu hazırlanacak, devamlı işlenecek! Bizim patronun da ödü kopuyor tekrar kapatılmaktan. Çaresiz düştük yollara!

—Yok yahu? Peki nasıl oldu da eşkiyanın tümü hemen temizleniverdi, ama ölü-ama yaralı ele geçtiler? Halk yardım etmese bu kadar kolay olur muydu bu iş?

—Valla olup olmadığını da allah bilir!

—Ne demek yani? Hepsinin çarşaf

tilerse onu yazdık. Heriflerin şakası yok!

—Yok canım!.. Siz "Ordumuz Irak'a girdi" diye yazdınız, Özal "Yok öyle şey" dedi.

—Askeriyeyle Özal arasında ne döndüğü ne döneceği önceden belli olmuyor. Ama bir düşün, hiç aklın alıyor mu böyle bir konuda izinsiz-habersiz yayın yapılabileceğini?

—Ama bütün patronları Ankara'ya çağırıp zilgit çekmişler, "Tam düşmanların işine yarayacak fotoğraflar başınız" diye!

—Paşanın hikmetine sual olunur mu? Hem kendi alevlensin ister, "Yazın" diye emir verir, hem iki gün sonra karar değiştirip fırça çeker adama! İkinci Atatürk oldu ya, kendini dünyanın merkezi sanıyor.

—(Sssst! Başımızı belaya sokacak-sın!)

—Aldırmaa, ondan bahsedeceğimi kimse tahmin edemez! Bunlar böyle-dir işte!.. Temizledin solcu takımı, vazifen bitti, basıp gitsene! Olmaaz, illa tepede oturup kendi idare edecek memleketi! Burası kışla mı ulan?

—Eh, pek kışladan farkı da kalmadı ya! Peki, hiç vicdanın sızlamadı mı Tanju? Olan bitenin tam tersini yazdın gazeteye... Kalbin bu kadar mı nasırlaştı?

—Ne yapayım kardeşim? Bak İsmail Beşikçi diye bir adam var, hiç adını duydun mu?

—Yoo!

—Duymazsın tabii. İbrahim Tatlıses olsa duyardın.

—Ulan tepemi attırma. siz kimi yazarsanız biz onu tanıyoruz!

—O da doğru ya... Bak bu Beşikçi bilim adamı. Gördüğünü yazmış, şimdi içerde çürüyor. Türkiye'de be-

—Eee, nasıl şimdi oraları, gerçekten huzur geri geldi mi?

—Hangi huzurdan bahsediyorsun yahu, anası bellendi oraların, huzur mu kalmış? Köylülerin gidecek başka yeri olsa, toplayıp pılyı pırtıyı kaçacaklar...

—O eskiden değil miydi? Teröristlerin korkusundan evlerinden çıkmıyorlardı da ordu geldikten sonra artık...

—Artık daha beter saklanıyorlar. Asker duman attırıyor valla. Birinin bakişını mı beğenmedin? "Hoop! Eller havaya, dizilin bakalım duvarın dibine. Kıpırdayan kurşunu yer beynine."

—Yok yahu? Ama Tanjuçum, adamlar televizyonda açık açık söylediler: "Ordu geldi, eşkiya korkusu bitti, rahat nefes aldık" dediler, "Yaşasın ordu" dediler?

—Eee ne deseydi yani? Onun yerine sen olsaydın ne derdin, "Asker canımıza okuyor" mu derdin? "Kış geliyor, yiyeceğimizi-yakacağımızı kısıtlıyorlar. Kar yağınca aç-açık kalacağız" mı derdin?

—Ama hani yakalanmaları için orduya yardım ediyorlardı?

—Brak canım şu TRT papağanlığını. Herifler orduya yardımcı oluyorlarsa neden yiyeceklerini-yakacaklarını kısıtlıyoruz? Eşkiyaya vermesinler diye... Niye sınırları mayınlıyoruz?

Neden köyleri boşaltıp zorla başka yerlere sürüyoruz?

çarşaf resimleri yayınlandı?

—Eyi be kardeşim. Madem benden iyi biliyorsun ne soruyorsun o vakit? Sen anlat, biz dinleyelim... BABAA, tazeleyiver biraları...

—Tamam tamam, dinliyoruz... Şerefe!

—Şerefe!.. Bak o fotoğraflarda gördüğün ölüler, teslim olanlar tabii doğru. Ama birinden biraz şüphelendiler mi hemen yakalıyorlar. Kıpırdadı mı daaah!.. Artık anarşist mi, değil mi orasını allah bilir... Bize ne gösterdilerse onun fotoğrafını çektik, ne de-

Çukurova İlçesi yakınlarında 8 erimizi huni operasyonlar sürdürüyor. Mehmetçik, terörist avından dolayı nedenlerle okula gidemeyen köy çocukları için eğitim...

ki komünizm bile —bilim çevresinde kalmak şartıyla— tartışılabilir ama Kürt dedin mi orada duracaksın. Ben dünyaya bir defa geldim, yaşamak istiyorum.

—İyi ama o fotoğraflardaki çocuklar da bir defa gelmiş. Okul bile vermemişiz de Mehmetçik öğretiyor okuma-yazmayı iki ateş arasında!...

—Hah hah haaay... Uff, öldürme beni... Ne öğretmesi yahu! O resmen çekirdim. Hem de zorla. Bir kere mehmetçiğin kendi doğru dürüst okuyamaz, kaldı ki başkasına öğretecek... Sonra o veletlerin ödü kopuyordu. Zorla getirip poz verdirebildik.

—Senden mi korkuyorlardı?

—Herkesten... Üstelik dediğim lafı da anlamıyorlardı ki.

—O neye o?

—"Gel" demeyeceksin, "Were" diyeceksin. Malum, bozulmuş "Dağ Türkçesi" bu...

Bir hikaye

Orhan Kemal

YABANCI

Büyük yazarımız Orhan Kemal'in doğumunun 70. yıldönümü nedeniyle YABANCI adlı hikayesini yayınıyoruz.

Gidecek yeri, tutacak işi yoktu. Tâa Levent'den geliyordu yayan. Bir çeşmede karnını suyla doldurmuştu ama, "iki suyun bir ekmek yerini tuttuğu" yalandı. Ekmeğin yerini ne tutabilirdi. Fırından yeni çıkmış, taze taptaze, çıtır çıtır ekmeğin? Taksim anıtının önünde durdu.

Kış ortasında yazdan kalma bir gündü. Ortalık günlük güneşlik. Paltolar, pardesüler atılmıştı. Hattâ gömleklerinin kollarını dirseklerine kadar sıvayan delikanlılar da vardı.

Anıtın gölgesine çömeldi.

Çıtır çıtır ekmeğin yanında iri bir parça da tahin helvası oldu mu... Karşıda, taksilere filân yol veren polise gözü ilişti: Burada oturmak yasak mı acep?

Bir şipşakçı peydahlanınca ürktü. Çömeldiği yerde ayağa kalktı, kasketini çıkardı. Şipşakçı görmedi. Halbuki kravatı da vardı. Görse, herhalde yüzünü ekşitir, yasak bile olmasa, "Burada kalk şuraya otur!" derdi.

Tekrar çömeldi.

O, bu değil ya, sıcak çıtır çıtır ekmekle tahin helvası! Şu polis pırl pırl taksilere hükmettiğine göre, iyi maaş alıyordu herhalde. Yanına varsa, "Efendi, dese açlıkta iflahım kesildi. Sen bilirsin!"

Utandı. Elin adamında ne diye para isteyecekti? Dilenci miydi? Dilenci milenci değildi ya, bir teklifi olsa şimdi... Olsa da fırına varsa, otuz kuruşa sıcak, çıtır çıtır bir somun, otuz kuruşluk da helva olsa geriye kırk kuruşu kalırdı.

Sulu sulu tükürdü. Havaya baktı. Gök, deniz gibiydi. Mas-mavi, dupduru. El kadar olsun bulut yoktu. Çukurova gibi. Çukurova gibi ya, Çukurova'nın göğü daha maviydi, güneşi de bozkırınkinden öfkeli.

Çukurova köylüsü Kavak Osmanla inmişlerdi. Siftah. Lâkin cılk çıkmıştı Kavak. Beraber tuz ekmek yedikleri halde, iş bulup da kamyona binip giderken "Hoşça kal" bile dememişti.

İçini çekti.

Yadığının hemşeriden daha iyi olduğuna inanıyordu. Kavak Osman'dan sonra Yusuf diye, Bor'lu bir uşakla arkadaş olmuştu. Oğlan "İstanbul'a gidek sennen kardeş!" demişti. "Amelikenner bir otel kuruyorlarmış, tevâtir. Hem de avuç avuç para serpiyorlarmış!"

Gâvurlarda akıl olmadığını köylüsü fayızlı Gafur'dan duymuştu. Kırk yılın sarı Gafur'u bilmez mi? Serper serperdi. Gâvurun serptiği paralardan iyi bir deşirdi mi, peşin zorlu bir lacivert takım alacak, sonra içlik müşlük, anasına memeni mümeni... Paranın gerisini de iyi bir düğmeleyp köy yerine varacaktı.

Anıtın önünde yanladı.

Lâcivert takımı giyip köy yerinde, İlyas Efendi gibi aşağı yukarı dolandı mı, düşmanları amma da çatlıyacaktı ha!

Çatlıyacaktı ya, İlyas Efendi'nin bes ceketi lâcivertti, pantolu değil. Paçaları da düğmeli değil, ipli. Ayaklarında da yemeni, sarı renkte, yumurta ökçe.

Karafakı'nın oğullarının töbe karnı almazdı!

Lâkin felek Mustafa'ya yar olmamıştı. Mersin'den atlamışlardı vapura. Bor'lu: "Bi-

let almıyık, harçlığımız tükenmesin!" demişti. "Ocağa kömür mömür ata ata giderik, beleş beleşine."

Yolda ocağa kömür ata ata, iskelelerde tüccar eşyası indire bindire yedi gün yedi gece mi, on gün on gece mi ne gelmişlerdi İstanbul'a. Turşuları çıkmıştı. Lâkin İstanbul da İstanbul'du hani. Dilinen tarihi gayri mümkünsüz! O konaklar, o atsız arabalar, tomafiller ki, değil Suvaz, Çukurova bile yanında vızırta. İnsanoglunun bir kanatsız kuş olduğu, ararken ararken Mevlâsını da, belâsını da bulduğu doğrudu.

Amelikennerin tevâtir otelini bulmuşlardı ya, avuç avuç para serpmeleri nerede? Ameleyse kum gibi. Tekmil Yıldızeli, Şarkışla, Şuşarı muşarı (Suşehri, muşehri) dökülüp gelmişti. Bir de ters bakıyorlardı ki adama! Er gelen işi kapmıştı. Gelmiyense, şorda kalmıştı, melil melil. Bor'lu birinde: "Geri durmayan hiç birşey ütemek kardeş, soku-lak!" demiş, zorlatmıştı. Vay sen misin zorlatan! Fıkara Bor'luyu az daha öldüreceklerdi.

İçini çekti.

"İşsiz adam alıcı kuştan beter, zırtlan gibi. Aç adamda töbe merhamet olmuyor!"

Ensesini kaşdı, esnedi.

"Aç oldu mu adam, bir firin somun olmalı, has somun. Pendir mündür de olsa iyi ya havla daha iyi, tahan havlası. Somunu ortadan yarıp havlayı arasına yatırdın da..."

Sulu sulu tükürdü.

"...yatırdın da dişledin mi."

Tekrar tükürdü. Burnuna sıcak somun kokusu çalınmıştı. Kalktı, karşıya geçerken az kalsın siyah bir taksinin altında kalacaktı. Kaldırma atladi. Şoför:

"Ayı!" dedi.

Geniş kırmızı yüzüyle ham ham güldü, demeynen olmazdı ya!

Köseyi saptı. Öyle bir çöğdüsü gelmişti ki. Bor'luyula bir kaç sefer gitmişlerdi. Tekmil mermer aptesâne, bölmeler... Taşın üstüne çıkıp bi rahat çöğdürüyordu ki adam!..

Birden çöğdüyemeyi möğdüyemeyi unuttu: Bir uşak, aptesânenin duvarına dayanmış, sıcak somunla helva yiyordu. Kendi akran. Lâkin yemesini beşir edemiyordu. Öyle mi yenirdi havla?

Gitti ayak ucunda durdu. Sonra çömeldi. Oğlan essah-tan da acemisiydi havlayla somun yemenin.

Beriki yan yan yan baktı.

Sordu: —Ne baktın? Beni hemşerine mi benzettin yoğsa?

—Kimi?

—Beni.

Cevap vermedi. Tahin helvasıyla ekmeğini çiğnemeye devam etti.

—Ben seni benzettim.

—Beni mi?

—Beni.

—Kime?

—Osman'a, Kavak Osman'a!

—.....?

Kavak Osman'ı bildin mi?

Şuşarlı Kavak Osman...

—Sen Şuşarı'ndan mı olun?

İçinden değil, köylüğünden. Sen?

—Ben mi? Ben Yıldızeli'nden olurum.

Gözleri parladı.

—Essahtan mı? Disene ki hemşeriyik? Sen de, Ameli-

(Devamı 9. sayfada)

3 köy boşaltıldı, 50 köy boşaltılacak

TURK Silahlı Kuvvetleri'nin ayrılıkçı teröristleri temizlemek amacıyla başlattığı ve 66 gündür devam eden operasyon, bölgede başlayan yoğun kar ve yağmura rağmen sürdürülüyor. Bu arada aralarında idam mahkûmu bazı kimselerin de bulunduğu teröristleri yakalamak için sınırdağı Tozluca, Kavak ve Yoncalı köyleri boşaltıldı. 50 kadar yerleşim yerinin boşaltılması çalışmaları başlandı. İdaa yaşayan vatandaşların 15 kadar Adana ve Mer-

sin'e yerleştirilecekleri bildirildi. Teröristler arasında ölüm cezasına mahkûm Tahir Adıyaman, Hacı Öter, Kökel Özdemir, Abdülaziz Aydemir ve Halit Duman adlı kimselerin bulunduğu bildiriliyor. Bu kişilerin daha önce sıkıyönetim mahkemesince ayrılmış eylemler ve Marksist-Leninist temele dayalı bir düzen kurmak suçlarından idam cezasına çarptırıldıkları ve firarda oldukları belirtiliyor. Boşaltılan köylerde idam mahkûmu teröristlerin aranmasının sürdürüldü-

ğu ve yakalanmalarının an meselesi olduğu bildiriliyor.

Bölgede yüksek kesimlerde kar yağışı, alçak kesimlerde de sağanak yağmurlar başladı. Buna karşın harekât devam ediyor. Beytüşşebap-Uludere arasındaki Tanin Geçidi'nin zaman zaman kapandığı öğrenildi.

Operasyon sırasında şehit düşen subay, astsubay ve erler için bugün Diyarbakır'da Ulucami'de cuma namazından sonra mevlüt okutulacak.

(Baştarafı 1. sayfa) **FRANSA'DA FAŞİST TERÖR** sine uygun düşer. Üç işçi yurttaşımızı katleden caniler Fransız işçi sınıfından gereken cevabı aldılar. Böylesi açık sınıfsal karakterli bir olayı "milliyet" örtüsü altında çarpıtmaya özenen Türk faşistleri de Türkiye işçi sınıfından layık oldukları şamarı yiyeceklerdir.

Avrupa'da çalışıp yaşayan her göçmen işçi şu gerçeği bilincinde canlı tutmak zorundadır: Karşısına çıkan "yabancı düşmanlığı", aslında işçi sınıfı düşmanlığıdır. Yunanlı, Türk, Arap yahut İtalyan olduğu için değil, işçi olduğu için böyle bir baskının altındadır ve kendisini, milliyetine tutunarak değil, sınıfına bağlanarak ve onunla birlikte savunup koruyabilir. Bir işçi için milliyetle öğünmek, ancak bir işçi olarak kendi sınıf bilincine sahip olması, sınıfını yüceltmesi ve ulusunun sömürden kurtulmuş bir ulus olarak yeniden örgütlenmesine öncülük etmesi anlamında değerlidir.

YÜCEL FEYZİOĞLU İLE BİR SÖYLEŞİ

(Baştarafı 7. sayfa)

İlişkinin olmadığı. Keloğlan'ı kendileri arayıp bulmuşlar. Yayınevine kalkıp gelmişler... Biz sonradan ilişkiye geçtik. Yakında Hollandaca çıkacak. Ayrıca Hollanda Televizyonu film yapmak istiyor. Aralık başında bir arkadaş gelecek, konuşacağız. Sözüm odur ki, burjuva basın-yayını sussa da, görmezlikten de gelse 'Keloğlan'larımızı suskunluğu yırtacak. Onu öylesine bezeyip yeryüzüne salacağım ki, 5-10 yıla kalmadan dünya topraklarını adım adım dolaşacak. Cuntalar, zalimler lânetle anılırken, o halkımızın yüzü, onuru olacak.

DAYANIŞMA: Ülkemizde edebiyatın masal türü oldukça yaygın. Bir çok devlet kuruluşu ve özel sektör sayıları oldukça fazla masal kitabı yayınlanıyor. Elbette bu kitapların çoğu çocuklarımızı tatlı hayal aleminde yaşatmakta, onlara kadereceği aşılama yapıyor. Bu durum egemen sınıfların eğitim politikalarına uygun da düşmektedir. Onların bu politikalarına karşı ilerici yazarlarımız masal türünde neleri başarabilirler, bu konuda hangi argümanlardan faydalanabilirler?

Yanıt: Biliyor musunuz, her konuda olduğu gibi burjuvazi bu konuda da bizlerden kat kat deneyli. Bir insanın geleceğini ilk on yaşın belirleyeceğini iyi biliyor. O nedenle körpçük beyinleri neyle dolduracağını çok iyi seçiyor. Ve bunu yalnızca ülkemizde değil, tüm dünyada yaygınlaştırmaya çalışıyor. Nedir o miki-mausler...? İçinde hiç dost-

EVREN CELLATLIĞINA SON

(Baştarafı 1. sayfa)

Fransız Komünist Partisi yayınladığı bir bildiri ile faşist Evren yönetimini kınadı ve Türkiye'de ayaklar altına alınan insan hakları ve peşpeşe yapılan idamlar konusunda ilgisiz ve seyrirci kaldığından ötürü Mitterrand yönetimini sert bir dille kınadı.

FRANSIZ AYDINLARININ ÇAĞIRISI

Evren çetesinin insanlık dışı rejimine karşı gelişen tepkilerin sonucunu, aralarında ünlü yazar, sanatçı ve bilim adamlarının da bulunduğu 35 Fransız aydınının Paris'te yayınladıkları bildiri oldu. Aydınlar, Türkiye'de faşist askeri mahkemelerin aldığı 200 idam kararının infazını engellemek amacıyla Türkiye'nin Fransız Elçiliği önünde "nöbet" tutulmasını kararlaştırdılar. 7 Kasım sabahı 6.30'dan itibaren başlatılan "nöbet" eylemi, aynı gün akşam, düzenlenilen mitingle sonuçlandı. Mitingte katılanlar, idam hükmü verilmiş 200 siyasiyi temsilen 200 meşale taşıdılar, Türkiye'deki rejimin insanlık dışı uygulamalarına dikkati çeken siyasi sloganlar söylediler. Mitingte Fransız Komünist Partisi milletvekilleri ve CGT sendikası yöneticileri de katıldı.

DAYANIŞMA ATEŞİNİ

(Baştarafı 1. sayfa)

deric Boulay adındaki katil Hitlervari bir şekilde kolunu öne doğru uzatarak selam veriyor ve odasında Hitler'in resimlerini bulunduruyor. Tutuklandıktan sonra Lübnanlı bir doktor tarafından muayene edilmeyi reddeden katil, verdiği ifadede "Ben yabancılardan hazzetmem" diyor.

CGT üyesi Kemal Özgün'ün katili olduğu sanılan Jean Pierre Pirault ise sağcı olarak biliniyor. Bu şahıs aynı zamanda Kemal Özgün'ün çalıştığı firmanın sahibinin oğlu. Bir diğer iddiaya göre de silah patronunun oğlu tarafından sağlanmış ve cinayet fabrikanın bekçisi tarafından işlenmiştir.

Kemal Özgün'ün cenaze töreni kitlesel bir anti-faşist, anti-ırkçı gösteriye, işçilerin sınıf dayanışmasının bir sembolüne dönüştü. Milyonlarca işçi 13 Kasım 1984 günü öğleden sonra çalışmayı 15 dakika için durdurdu. Yüzlerce fabrikada, şantiyede, öğrenim kurumlarında, milyonlarca kişi saygı duruşunda bulunarak "patronların zorbalığına ve saldırılarına son" diye seslerini yükselttiler. Paris ve Lyon şehirlerinde trenler 5 dakika geç kalktı ve sürekli düdüklü çalarak protestoya katıldılar.

Fransa'nın çeşitli şehirlerinde, Lyon'da, Lille'de, Caen'de, Clermont-Ferrand'da, Nice'de, Marsilya'da, Rouen'de, Le Havre'de, Besançon'da, Tours'da, Rennes'de ve daha birçok yerde yapılan gösterilerle Kemal Özgün'ün katli protesto edildi.

Kemal Özgün için Paris'te yapılan gösteriye 50.000 kişi katıldı. Yabancı düşmanlığına karşı pankartların taşındığı ve sloganların atıldığı yürüyüşe Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Marchais de katıldı.

Öte yandan Fransa Cumhurbaşkanı Mitterrand Kemal Özgün için morgta yapılan törene katılarak saygı duruşunda bulundu.

CGT Genel Sekreteri Gerard Gaume yaptığı açıklamada CGT'nin patronların bu tür zorbalıklarına izin veremeyeceğini söyledi. Öte yandan olayı protesto eden binlerce telgraf Fransız yurttaşları tarafından CGT merkezine ve FKP organı Hümanite gazetesine gönderiliyor.

İşçi sınıfı dünyanın her yerinde olduğu gibi, faşizmin baş düşmanı olduğundan, yabancı düşmanlığına karşı, yabancı işçilerle dayanışma içinde mücadele eden güçlerin başını çektiğini bir kere daha göstermiştir. İşçilerin uluslararası birliği ve dayanışması daha güzel bir dünya için sürdürülen mücadelenin en sağlam güvencesini oluşturmaktadır.

(Baştarafı 1. sayfa)

Devleti koruma ve kollama görevine karşı ordunun bu ilgisizliği affedilir gibi değildir. Ulu önder Bismarck'ın kemikleri sızlamıştır. Genel Kurmay Başkanı duruma derhal müdahale etmeli, bir Danışma Meclisi kurup, demokrasiyi onarıp devleti kurtardıktan sonra, müsait bir zamanda seçimlere gitmelidir. Bu seçime, eski rüşvetçilerin katılmasına da izin verilmemelidir.

Öte yandan, sorun sadece F.Alman Genel Kurmay Başkanı'nın sorunu olmayıp, NATO'yu da birinci dereceden ilgilendirmektedir. Bu gibi hallerde alınacak tedbirleri NATO bilmez mi? Belirlenmiş ilkeler ve uygulanmış deneyler mevcuttur. NATO askeri ko-

ORHAN KEMAL'DEN BİR HİKAYE: YABANCI

(Baştarafı 8. sayfa)

kenner para saçıyor dediler de toplamaya mı geldin yoğsa? Ben mi?

Ekmeğini dişledi, iri bir parça helva attı ağzına, başla- di kuvvetli dişleriyle dişleme- ye. Gözlerini taa karşılara dikmişti. Dünya umurunda değildi.

Suşehri boyuna yutkunuyor, arada sulu sulu tükürüyordu. Onun yerinde olmalıydı şimdi! Sıcak somun da bir bakıyordu ki...

—Kardaş! dedi.

—Hı?

—Bi lâf edecem a, gönül- lenme. Sıcak somunna havla yimesini beşir edemiyon sen.

—Ben mi?

—Sen.

DIKERDEM VE BEŞ ARKADAŞI BIRAKILDI

(Baştarafı 1. sayfa)

da, bizzat faşist yönetim tarafından verilmiştir. ABD yönetiminin dünya barışına karşı açtığı ve yeryüzünde yaşayan bütün insanların yaşama hakkını hiçe sayan saldırıya Evren ve şürekası da bu dava ile katkıda bulunup göze girmeye çalışmaktadır. Barış fikrine karşı böylesine açıktan karşı çıkabilmek, barışı savunmayı suç sayıp mahkum edebilmek, ancak tescilli ABD uşaklarının, gözükarı faşistlerin harcı olabilir.

32 aydır tutuklu bulunan Barış Derneği yönetici ve üyelerinin dava boyunca barış fikrini savunmayı, kendi kişisel özgürlüklerini savunma uğraşısıyla birleştirmeleri, bu davranışın kaydedilmesi gereken önemli bir yanındır. Günümüz koşullarında, yani dünya barışının ağır bir tehdit altında bulunduğu ve Reagan'ın yeniden seçilmesiyle bu tehdidin daha da artacağı şartlarda barışın yararına inanmak yetmemektedir. Her şart altında barışı savunmak, Türkiye özel koşullarında ise, barış-faşizm çelişkisini açıkça ortaya koyabilmek önemli bir görevdir. Barış Derneği davası da faşizm altında süren öteki politik davalar gibi, Evren cuntasının çirkin yüzünü açığa çıkarmış, barış gibi soylu bir amaç uğruna mücadelenin, tehdit, baskı ve hapis cezalarıyla dahi geriletilmeyeceğini göstermiştir.

AMERİKÂN HALKI

(Baştarafı 4. sayfa)

şılığını Amerikan halkı bir çok evladını kendisi için bir anlamı olmayan savaşlarda yitirecek ve yavaş yavaş tüm dünyada tekrar "çirkin Amerikalı" imajını kazanarak ödeyecektir. Her halükarda önümüzdeki dört yılın esas mazlumlari Amerikan halkı değil, başka halklar olacaktır. Mazlumlardan "ahı" ise yavaş yavaş olsa da hep çıkarılacaktır.

BİR MUHTIRA BİLE VERMEDİLER!!

mite toplantılarında mesele niçin gündeme getirilmemiş, belli değildir.

Son Alman devletini kurtaracak bir CIA planı elbette mevcut olmalıdır. Gerçi, rüşvet dağıtan Flick'in kaçıp Amerika'ya yerleşmesi mevcut planı altüst etmiş olabilir, ama herhalde bir alternatif plan vardır. Neden uygulanmamıştır? ABD'nin stratejik planları içinde F.Almanya'nın Türkiye kadar da mı önemi yoktur?

Neyse, olan olmuş, birhay- li zaman kaybedilmiştir. Ama artık vakit geçirilmemelidir. Komutanlar derhal toplanmalı ve önce bir muhtıra verip, ardından müdahale tarihini saptamalı ve hemen hazırlıklara girişmelidirler. Kış gelmeden işi bitirmelidirler. Müda-

—Niye?

—Ver de bak!

Yarısından çoğu yenmiş somunu aldı, ortadan böldü, helva parçasını ortasına yatırıp sandviç yaptı.

—Bizim bir Osman vardı. Kavak Osman. Köy yerinde Calk Osman derlerdi. Essah'tan da calk ya, lâkin sıcak, somun- nan havla yimekte de üstüne yoktu haani. Havlalı somunu şöyle tutar, şöyle de ısırırdı!

Dişledi. Sıcak somunla helva dişleri arasında ezilip helvanın şekeri ağzına yayıldı- ka gözleri hazla yumuluyor, burun kanatları titriyordu. İstemiyemi istemiyemi uzattı. Beriki anlamıştı işi: —Yi, yi, dedi.

—Sen?

—Ben mi? Bana bakma. Yi- diğim de yeter.

—Sağol kardaş!

Kuvvetli dişleriyle açlığı yenmeye başladı. Gözleri tatlı tatlı yumulmuştu. Ne Kavak Osman, ne Yıldızeli'li, ne Bor' lu, ne de tevatur İstanbul şeh- ri!

Son lokmayı öğütüp yut- tuktan sonra yalanarak gözle- rini açtı.

Yanındaki yoktu, gitmişti usulcacık. Şaşmadı. Kavak ol- sa: "Karnını doyurduğumu unutma. Yeri geldi mi iyiliği- mi söyle" derdi.

Kalktı. Rahat rahat çög- dürmek üzere helâya gitti.

EVREN'İN UÇAK SANAYİİ HAYALI

(Baştarafı 1. sayfa)

tilecek, yani yılda topu topu on tane. "Üretilecek" tabiri de yanlış çünkü bir F-16 uça- ğı 120 bin parçadan oluşuyor ve bunun sadece 5000 adedi Türkiye'de imal edilecek. A- çıkçası milyarlar harcanarak bir montaj tesisi kurulmakta- dir ve Amerika'dan ithal edilecek 115 bin parçaya, Türki- ye'de imal edilecek 5 bin par- ça eklenerek Türkiye'de savaş uçağı güya "üretilmektedir."

Türk militarizminin acısı halkın sırtından çıkarılan tut- kuluları aynı zamanda kokuş- muş burjuva devlet yapısı i- çinde faşist generallere kadar uzanan rüşvet ve suistimal o- laylarına dayanıyor.

Türk militarizminin hedef- leri nelerdir? Kendi iddia et- tikleri gibi bu hedef asla ve asla Sovyetler Birliği'nden ge- len tehlike değildir. Eğer böy- le bir tehlike varit olsaydı, yıl- da onaltı değil, yüzaltmış uçak üretseleirdi de bir şey ifade etmezdi. Türk militariz- minin hedefleri Ege denizin- deki Yunan adalarıdır, Musul ve Kerkük petroleridir. Bunu birçok kere çeşitli sözcükleri- le itiraf etmişlerdir. 12 Eylül cuntasının başbakan yardım-

HALİT'LE ŞEVKET

(Baştarafı 2. sayfa)

Eskiden İstanbul'da kışın boza satan seyyar satıcılar (ve bozacı dükkânları) yazın da şı- ra satarlardı. Bu nedenle eski bir İstanbul terimi olarak "bo- zacı'nın şahidi şıracı" dendi mi, "bir insanın başka kılığa bürünüp kendi lehinde şahit- lik yapması" kastedilir.

Bizim Halit'le Şevket'in de durumu böyledir. Halit bozacıdır, Şevket ise şıracıdır. İşveren konfederasyonu baş- kanı Halit, sanki kendisinden farklıymış gibi Şevket'i işçi haklarının savunucusu gibi göstermektedir. Oysa Halit

Narin ve onun işverenleri, dev- let süngüsü sayesinde işçilerin ensesinde boza pişirirken, şı- racı Şevket de pahalılık ate- şinden yannmış, yoksulluktan bunalmış işçilere güya şıra sa- tarak onları serinletir gözük- mektedir. Oysa bozacı Halit'in bunalıttığı işçilere şıracı şev- ket'in verdiği şıra afyonlu şı- radır. Amaç, işverenlere, on- ların hükümetine sözde çıkış- lar yaparak, güya işçilerin haklarını savunur gözükerek, işverenlerin değirmenine su ta- şıyarak, yani işçileri uyut- maktır.

Cuntanın iş yasalarına gö- re grev yapılamayacağını, grev hakkının nasıl yok edildiğini bütün işçiler biliyor. Şevket Yılmaz işçilerin grev hakkı gaspedilirken, cuntanın sendi- ka emirnameleri için bir iki göstermelik söz dışında "ça- lışma barışı" için yasaları an- layışla karşılamış, bundan sonra işverenlerle daha iyi an- laşabileceklerini de söyleme- ye utanmamıştı.

Şimdi aynı Şevket Yıl- maz grev ilan edilen tersanele- re gidip "içeride üretim yapı- lırken ben grev gözcüsü göm- leği giymem" diyerek sözde şikayet ediyor.

Evet, bugün ülkemizde cuntanın iş yasalarına göre ya- pılan grev grev değildir. Bu yasalarla grev falan olmaz. Ama işçiler grev hakkına sa- hip çıkıp, kendi bildikleri gibi, gerçek grevler koyduklarında ortada cuntanın grev yasaları kalmayacaktır.

Hindistan halkı yaşamını ülkesine adanmış liderini yitirdi

Hindistan Başbakanı İndira Gandhi muhafızları arasında bulunan iki Sih militanının açtığı ateş sonucunda hayatını kaybetti.

Gandhi'nin ölümü ülkesinde ve dünyada büyük yankılar uyandırdı. Hindistan halkı derin bir elem içinde sokaklara döküldü. Kitle hareketleri âdeti bir kan davasına dönüşerek sokaklarda Sih tarikatına mensup kişilerin öldürülmesi şeklinde bir gelişim gösterdi.

Hükümet kuvvetleri bu katliamları önlemek için geniş tedbirler aldılar. Görevlerinde ihmali görülen bazı emniyet yetkilileri tutuklandı.

Gandhi'nin kayıbindan dolayı Hindistan halkının duyduğu derin üzüntü, dünyanın başka ülkelerinde onun bir bağıntısızlık hareketi lideri, bir barış savunucusu ve sosyalist ülkelerle dostluk ve işbirliğini savunan bir lider olarak tanıyan milyonlarca insanda da derin bir elem yarattı.

Hindistan geleneklerine göre yakılarak külleri ırmağa serpilerek Gandhi'nin huzurunda son görevlerini yapmak üzere bir çok ülkenin devlet ve hükümet başkanları Hindistan'a geldiler.

Ölümüyle ülkesinde ve dünyada yeri doldurulmaz bir boşluk bırakan Gandhi'nin başbakanlık görevini, aynı zamanda Kongre Partisinin ge-

İndira Gandhi babası Nehru ile birlikte.

nel sekreteri olan oğlu Rajiv üstlendi. Rajiv'in annesinin müstesna yerini doldurup duramayacağını da zaman gösterecek.

Hindistan başbakanı, bağıntısızlık hareketinin liderlerinden İndira Gandhi Sih dinsel inancını taşıyan iki başbakanlık muhafızı tarafından öldürüldü.

Tüm dünyanın dikkatlerini üzerlerine çeken Sih'lik nedir? Sih dini 15. asırda oluşturulmuş hinduizm ile islamiyetin bir karışımı niteliğindeki genç bir dinsel inanıştır. Bugün Sih dinine inanan Hindistanlıların sayısı 700 milyonluk nüfusun ancak % 2'si kadardır. Ancak bu inanış ülkenin en zengin eyaleti olan Pencap'ta yaygın bulunduğundan bu inancı taşıyanların ülke içindeki önemi, nüfus oranlarıyla açıklanamayacak kadar yüksektir. Örneğin Hindistan Cumhurbaşkanı ve Hindistan Hava Kuvvetleri Komutanı Sih dinine mensuptur.

Dinsel motiflerle ortaya çıkan hareketin maddi temeli Pencap'ın zenginliklerinin ülkenin daha yoksul kesimleriyle paylaşılmasına duyulan tepkilerde aranmalıdır. Pencap eyaletinin tüm Hindistan tahlil üretiminin % 65'ini sağladığı gözönüne alınırsa burada gelişmekte olan egemen çevrelerin otonomi ve bağımsızlık gibi talepleri niye ileri sürmeye başladığı da anlaşılabilir. Sih'lerle Hindu'lar arasında etnik bir ayrılık yoktur. Buna rağmen ekonomik çıkarların farklılaşması kendini dinsel temeldeki ayrılıkların derin-

leşmesi şeklinde ortaya çıkarılmaktadır.

1970'li yılların ortalarından itibaren otonomi istekleri ortaya atılmaya başlanmıştır. Akali Dal adlı Sih Partisi barışçı yollarla mücadeleyi hedef alan bir programla ortaya çıkmışsa da 1982'den itibaren şiddetli politikalarının mihveri haline getiren gruplar öne çıkmaya başlamıştır. Bu grupların liderliğini Singh Bhindranvale isimli bir din adamı yapmaktaydı. Bhindranvale kısa bir süre önce silahlı adamlarıyla birlikte Amrisar kentinde bulunan Sih'lerin kutsal saydıkları Altın Tapınak'ı işgal etmişti. İndira Gandhi hükümetinin aldığı bir kararla askeri kuvvetler tapınağı boşaltmış, bu sırada aralarında Bhindranvale de olmak üzere 600 Sih ölmüştü. Hükümet uzun bir süre tapınaktakilere karşı zor kullanmaktan kaçmışsa da Sih militanlarının otobüs ve trenlere baskınlar düzenleyerek Hinduları öldürmeye başlamaları ve Haziran 1984'teki olaylarda 300'den fazla insanın ölümüne yolaçan şiddet eylemlerine girişmeleri bu kararın alınmasına yolaçmıştı.

Gandhi'yi öldüren Sih militanları bu cinayetlerini Altın Tapınak olayının intikamı olarak göstermektedirler.

□□□

İndira Gandhi kimdir

İngiliz emperyalizminden bağımsızlığını kazanan Hindistan'ın ilk başbakanı Nehru'nun kızı İndira 19 Kasım 1917'de Uttar Paradesi eyaletinde doğdu. Kalküta'daki Santineketen Üniversitesinde ve daha sonra İngiltere'de Oksford Üniversitesinde eğitim gören İndira gençlik yıllarında İngiliz emperyalizmine karşı mücadeleye katılmış ve İngiliz sömürge yönetiminin tutuklanmıştır.

21 yaşındayken Hindistan Ulusal Kongresi'nin üyesi olan İndira, ülkesinin 1947'de bağımsızlığına kavuşmasıyla Kongre Partisi içinde önemli görevlere getirildi.

Hindistan'ın bağımsızlık mücadelesinin önderi Mahatma Gandhi ile bir akrabalığı bulunmayan Firuz Gandhi ile evlenen İndira 1959 yılında Kongre Partisi'nin başkanlığına seçildi.

İndira Gandhi 1964 yılında Lal Bahadur Şastri başbakanlığındaki hükümette Yayın ve Enformasyon Bakanı olarak görev yaptı.

1966 yılının Ocak ayında başbakanlık görevine getirilen Gandhi ülke ekonomisini geliştirmek, halkın refah seviyesini yükseltmek için önemli sosyo-ekonomik tedbirler uyguladı.

Kongre Partisi'nin 1977'deki seçim yenilgisi üzerine muhalefete geçen Gandhi üç yıllık bir aradan sonra partisinin parlamentoda üçte ikilik bir çoğunluk kazanmasıyla tekrar başbakan olmuştur.

Gandhi dış politikada Nehru'nun barışçı birarada yaşama, bağıntısızlık, güvenlik, işbirliği ve silahsızlanma politikasını kararlı bir şekilde devam ettirdi.

Hindistan'ın bağıntısızlık hareketindeki önemli yeri, İndira Gandhi'nin 1983 yılında bu hareketin başkanlığına getirilmesiyle ifadesini bulmuştur. Gandhi'nin başkanlığı döneminde de barışın güvenliği, uluslararası ilişkilerde eşit haklar ve ekonomik gelişmeye hizmet eden yumuşama ve işbirliği için önemli girişimler yapıldı.

Onun dünya barışı için ve nükleer bir felakete karşı çabaları ile dünyada adil bir ekonomik düzenin kurulması doğrultusundaki girişimleri, bağıntısızlık hareketine önemli bir katkı getirmiştir.

İndira Gandhi bu yılın Mayıs ayında silahsızlanma çağrısına imza atan altı devlet ve hükümet başkanından biridir. Gandhi, Hint Okyanusu'nun bir barış bölgesi haline getirilmesi için de büyük çaba harcamıştır.

Hindistan'ın, İndira Gandhi başkanlığındaki dış politikasının bir köşe taşı da, Hindistan'ın sosyalist devletlerle sıcak ve verimli işbirlikleri kurmasıdır. İndira Gandhi Temmuz 1976'da kendisinin "dostluk seyahati" adını verdiği bir geziyle Demokratik Alman Cumhuriyetini ziyaret etmişti.

İndira Gandhi 1971 yılında Sovyetler Birliği ile Barış, Dostluk ve İşbirliği anlaşmasını imzaladı. 1982 yılında Sovyetler Birliği ziyareti nedeniyle yaptığı bir açıklamada, Hindistan ile Sovyetler Birliği arasındaki dostluğu tüm dünyada barışın güvenliği ve sağlamlığı için bir faktör olarak nitelemiştir.

Başbakan Gandhi büyük bir özveriyle Hindistan'ın zor gelişme sorunlarını çözmek için çaba gösterdi. Hindistan komünistleri Gandhi'nin iç ve ekonomik politikasını sık sık eleştirmişler fakat onun dış politikasına daima yüksek bir değer biçmişlerdir.

Gandhi'nin ölümüyle bağıntısızlık hareketi kurucularından, önderlerinden birini, Hindistan halkı kendini yurduna vakfetmiş liderini, sosyalist sistem sağlam bir dostunu kaybetmiştir.

Barışçılara karşı savaş

Polisin provokatör kullanması bilinen bir gerçek. Nitekim Der Stem dergisinin yayınına göre F.Alman polisi sadece "adi suçlular" arasında değil, savaş aleyhtarı hareketlerde de provokatör kullanıyor. Hem de uzun süredir.

Örneğin Peter Tröber bunlardan biri. Tröber Federal Anayasa'yı Koruma Örgütü tarafından 25 Haziran 1983'te Krefeld'e gönderildi. ABD başkan yardımcısının ziyareti dolayısıyla Krefeld'de gösteri vardı. Tröber göstericiler arasına karıştı ve biraz sonra da bir polise saldırdı. Diğer göstericilerle birlikte tutuklandı ve para cezasına çarptırıldı. Ancak daha yüksek ve anlaşılabilir Tröber'i daha yakından tanıyan bir mahkeme, kendisinin polise çatıştığı yolunda yeterli delil bulunmadığına karar verdi.

Zaten başka türlü bir karar verilemezdi. Baden-Württemberg Eyaleti polis müdürü Alfred Stümper'in imzaladığı bir belgeye göre gizli ajanların telefon dinlemek, hırsızlık, şiddet hareketlerini tahrik etmek dahil (belki cinayet hariç) herşeyi yapma izinleri var.

Alman Basın Bürosu PPA'nın belirttiğine göre Anayasa'yı Koruma Örgütü, Federal Almanya'daki milyonlarca kişi hakkında bilgi toplamak için gizli faaliyetlerde bulunuyor. Askeri Karşı Casusluk Örgütü MAD, ülkedeki aktif politikacıların 50 bini için dosya tutuyor, oysa bu örgütün görevi "sivillerle" uğraşmak değil. Sınır polisleri de Alman Demokratik Cumhuriyeti ve diğer sosyalist ülkeleri ziyaret eden F.Almanları dosyalıyor.

Sadece dosya tutmakla iş bitmiyor tabii. Bitburg'daki Amerikan üssünü protesto eden yüzlerce kişi mahkemelerde 600 bin marka varan pa-

ra cezasına çarptırıldılar. Geçen yılın Kasım ayından beri Baden-Württemberg'deki Mutlangen üssünde, Pershing füzelerini protesto eden 1052 kişi tutuklandı. Karalisteye almanlar artık sadece komünistler değil, yeşiller, Sosyal Demokratlar, Hristiyan Demokratlar, savaş aleyhtarı gösteri yapan her kim olursa olsun karalisteye alınıyor.

Amerika'da durum daha da kötü. Minneapolis kentindeki B-1 stratejik bombardıman uçaklarını ve Trident denizaltılarının belirli parçalarını üreten Sperry Rand korporasyonunu protesto eden savaş aleyhtarı iki kişi hakkında savcı 10'ar yıl hapis ve büyük para cezaları istiyor. Florido eyaletindeki Orlando kentinde savaş aleyhtarı sekiz kişi üçer yıl hapse mahkum oldular. Yüzlerce Amerikalı barış savaşçısı mahkemeye verildi. Bu baskı dalgası özellikle seçim kampanyası süresinde sertleşti.

İngiltere'deki muhafazakar hükümet de artık "demokratik inandırma metodu kullanma" konusundaki maskesini çıkarıp attı. Polis, Greenham'deki ABD hava üssü yanındaki barış kampını ortadan kaldırmak üzere harekete geçti. Londra'da çıkan Guardian gazetesi bunun hükümetin yeni kampanyasının başlangıcı olduğunu bildiriyor. İngiliz hükümeti Amerikan üssünde "istenmeyen komşulardan" kurtulmak ve İngiltere'deki savaş aleyhtarı hareketi bastırmak istiyor. Ayrıca Heyford'daki Amerikan hava üssünü protesto etmek için yürüyen 130 kişi de mahkemeye verildi. Polis yürüyenleri trafiği aksatmakla suçluyor, çünkü kaldırımda değil, caddede yürüyüş yapıyorlarmış! Ayrıca New Statesman dergisi, İngilizlerin ünlü MI-5 savaş casusluk servisi-

nin ilerici örgütler, sendika liderleri, siyasi partiler, hatta parlamentodaki liberal düşünceli milletvekilleri hakkında bilgi toplayıp dosya tuttuğunu bildiriyor.

Fransa'da durum daha iyi değil. Polis yetkilileri gözlerini siyasetle uğraşanlardan ayırmıyor. Yüzbinlerce Fransız vatandaş hakkındaki bilgiler özel hafıza bankalarında toplanıyor. Ivry-sur-Seine kentindeki bir fabrikada sendikacılar tarafından ele geçirilen bu bilgi bankalarında neler olduğunu çok iyi anlatıyor: "yüzde yüz kızıl", "solu destekliyor", "iyi bir işçi, ama komünist".

İtalya başbakanı Bettino Craxi'nin hazırladığı bir raporda İtalya'da durumun çok gergin olduğu belirtiliyor. Nedir bu gerginliği yaratan?

Craxi'ye göre savaş aleyhtarı, nükleer füzelerle karşı, pasifist hareketler. Bunları etkisiz kılmak için de özel servislere çok geniş yetkiler verilmeli. Yani Roma'nın resmi politikası da ulusal kurtuluş hareketlerini ve barış güçlerini terörist olarak niteleyen Reagan "felsefesi"nin bir devamıdır.

Ancak nedense bütün bu önlemler barış hareketini bir türlü söndürmüyor. Söndürmez de.

Türkülerimiz kardeşdir Sitranen me dostin

Melike Demirağ ile Şivan'ın düzenledikleri dizi konserler devam ediyor. 24 Kasım'da Brüksel'de sahneye çıkacak olan sanatçılar, bir TV çekimi nedeniyle konserlerine bir müddet ara verdikten sonra, 5 Ocak 1985'te Nürnberg'de yeniden sahneye çıkacaklar. Sanatçıların daha sonraki konserlerinin tarih ve yerleri sırasıyla şöyle:

12 Ocak Kopenhag(Danimarka), 19-20 Ocak Viyana ve Innsbruck(Avusturya), 27 Ocak WDR konseri(canlı yayın, saat 12.05), 2 Şubat Mannheim, 3 Şubat Rüsselsheim, 9 Şubat Sydney, 16 Şubat Melbourne (Avustralya). Sanatçılar bu arada henüz tarihleri kesinleşmemekle beraber, Bremen, Dortmund, Stuttgart ve Münih'te de sahneye çıkacaklar. Bu konserlerin tarihleri kesinleşince, gazetemizde duyurusunu yapacağız.